

ЗЕЛС

ОДРЖАНА ДЕСЕТТАТА СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ
ОДБОР НА ЗЕЛС

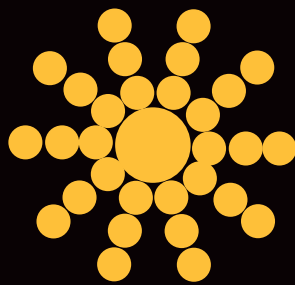
THE TENTH SESSION OF THE MANAGEMENT BOARD OF
ZELS HELD

ЗАЕДНИЦА НА
ЕДИНИЦИТЕ НА
ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА - ЗЕЛС

ПРОЕКТ НА ЗЕЛС ЗА СОЗДАВАЊЕ НА УСЛОВИ
ЗА СТИМУЛИРАЊЕ НА ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ ЗА
АКТИВНОСТИ ОД ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ

ZELS PROJECT ON CREATION OF CONDITIONS
ENCOURAGING THE LOCAL AUTHORITIES IN TERMS
OF ENERGY EFFICIENCY RELATED ACTIVITIES

ASSOCIATION OF
THE UNITS OF LOCAL
SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF
MACEDONIA - ZELS

1972 - 2012

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL
SELF-GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE
TË REPUBLIKËS SE MAQEDONISË

40
години | vjet | years

Почитувани,

Управниот одбор на ЗЕЛС, во месец ноември, ја одржа десеттата седница на која беа разгледани актуелни теми од работењето на локалните власти. На седницата присуствуваше и министерот за транспорт и врски, Миле Јанакiesки, кој информираше за спроведувањето на Законот за бесправно изградени градби, истакнувајќи дека за 170.417 предмети, постапката сè уште не е започната. За таа цел, министерот побара до 1 јануари, 2013 година, општините поажурно да постапуваат по предметите со барања за легализација на објектите. Посочи дека до крајот на овој месец очекува да бидат прифатени измените во Законот за бесправно изградени градби, со кои се предвидува граѓаните и правните субјекти кои поднеле барање за легализација на објекти, во рок од 18 месеци да ја достават целокупната документација, односно потребните геодетски елаборати. Градоначалниците истакнаа дека локалната власт се соочува со недостаток на финансии за зајакнување на службите кои ги спроведуваат овие постапки, но како можно решение беше предложено и привремено ангажирање на дополнителни кадри. На оваа седница Управниот одбор донесе одлука Генералното собрание, највисокиот орган на ЗЕЛС, редовното годишно заседание да го одржи на 7 декември, 2012 година, во Охрид.

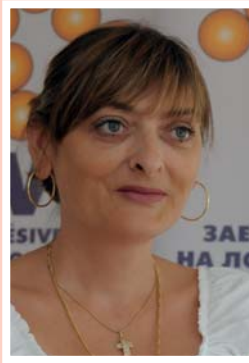
ЗЕЛС во овој месец го промовираше Акциониот план за развој на нови политички и промоција на локални иницијативи во справувањето со климатските промени 2012 – 2015. На промоцијата присуствуваа претставници на општинската администрација, кои се членови на двете мрежи при ЗЕЛС: за енергетска ефикасност и за заштита на животната средина, а нивните претседатели ги изнесоа активностите од овој план, поврзани со нивната област за работа. Со изработката на ваков документ, ЗЕЛС се вброи меѓу водечките асоцијации од регионот, кој воспостави оперативна рамка во која ги дефинира решенијата и активностите, што ЗЕЛС и општините во Република Македонија ќе ги преземат, со цел да го зголемат нивниот капацитет, да се справат со ризиците и влијанијата од климатските промени и да го зголемат капацитетот за енергетски менаџмент. Од особена важност е што со планот се предвидува изработката на анализа за воспоставување компании за енергетски услуги (ЕСКО), што во моментот не се застапени во нашата земја, како и отворање на единица во ЗЕЛС која ќе им помага на општините во однос на подготвување студии за енергетска ефикасност и објавување тендери на кои ќе можат да се јавуваат фирми, а беше истакнато дека Управниот одбор наскоро ќе дискутира и за можностите за формирање на Фонд за финансирање на проекти од областа на енергетска ефикасност.

ЗЕЛС тренинг центарот продолжува со активностите на зајакнување на капацитетите на општинската администрација. Беа одржани обуки за мрежите на правници, ЛЕР мрежата, а се одржа и советување за претставници од општините кои се стекнаа со овластување за управување со градежно неизградено земјиште, сопственост на Република Македонија, посветено на измените во Законот за градежно земјиште, што стапија на сила од 22 ноември, 2012 година. Мрежата на противпожарни единици при ЗЕЛС, претставници од Синдикатот на пожарникари на РМ и од Противпожарниот сојуз на РМ имаа зачестени средби во овој период за утврдување на мислење по Предлогот за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство, за кој се изјаснија дека е неприфатлив од формални, правни и фактички причини.

Претставници од ЗЕЛС дадоа значителен придонес и на голем број собири и конференции, посветени на децентрализацијата на власта и предизвиците во спроведувањето на надлежностите, но истовремено се работеше и на подготвување и реализирање на тендери поврзано со зајакнувањето на е-услугите во општините.

Со почит,

Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

Dear All,

In November, the Management Board of ZELS held its tenth session, where current issues relating to the performance of the local authorities were discussed. The session was also attended by the Minister of Transport and Communications, Mr. Mile Janakieski, who informed on the implementation of the Law on Illegally Constructed Facilities, noting that for 170,417 cases, the procedure has not yet been initiated. For this purpose, the Minister asked that, until 1 January 2013, the municipalities should more efficiently handle cases relating to requirements for legalisation of facilities. He also pointed out that he expects that by the end of this month the amendments to the Law on Illegally Constructed Facilities, which provide that citizens and legal entities that have submitted a request for legalisation of facilities, should submit the whole necessary documentation, that is, the necessary geodetic reports, within a period of 18 months, will be adopted. The mayors stated that the local government has been facing a shortage of finances for strengthening of the services that implement these procedures, but as possible solution temporary hiring of additional staff was proposed. At this meeting, the Management Board adopted a decision that the General Assembly, the highest authority of ZELS, should hold its regular annual session on 7 December 2012, in Ohrid.

In this month, ZELS promoted the Action Plan for Development of New Policies and Promotion of Local Initiatives to Deal with Climate Change 2012-2015. The promotion was attended by representatives of the municipal administration, who are members of both networks within ZELS: the one for energy efficiency and for environment protection, and their presidents portrayed the activities of this plan related to their area of performance. By the preparation of such a document, ZELS was counted among the leading associations in the region, which established an operational framework that defines the solutions and actions which ZELS and the municipalities in the Republic of Macedonia will undertake in order to increase their capacity, to cope with the risks and impacts of climate change and to increase their energy management capacity. Of particular importance is that the plan envisages conducting an analysis for establishment of energy service companies (ESCOs), which are not currently present in our country, as well as establishment of a unit in ZELS which will assist municipalities in preparing studies relating to energy efficiency and announcing tenders to which companies will be able to apply, and it was also noted that the Management Board will soon discuss the possibilities for establishing a fund to finance energy efficiency projects.

The ZELS Training Centre has continued its activities aimed at strengthening the capacities of the municipal administration. Training sessions were held for the networks of lawyers, the LED network and counselling was held for representatives of the municipalities who obtained a licence for management of unconstructed construction land, property of the Republic of Macedonia, dedicated to the amendments to the Law on Construction Land, which entered into force on 22 November 2012. The Network of Firefighting Units within ZELS, representatives of the Trade Union of Firefighters of RM and of the Firefighting Union of RM had frequent meetings in this period, in order to establish an opinion on the proposal for amending the Law on Firefighting, stating that it is unacceptable due to formal, legal and factual reasons.

ZELS representatives also made a significant contribution to a number of meetings and conferences, devoted to the decentralisation of the government and the challenges in the implementation of the competencies, but also worked on the preparation and implementation of tenders related to the strengthening of municipal e-services.

Sincerely yours,

Dusica Perisic
Executive Director of ZELS

**Зедница на единиците на локалната самоуправа
на Република Македонија - ЗЕЛС**

Тел.+389(0)2 30 99 033/ факс.+389(0) 2 30 61 994
Ул. Женевска бб. п. фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Извршен директор на ЗЕЛС: Душица Перишиќ
Заменик на извршен директор на ЗЕЛС: Ардита Дема -Мехмети
Уреднички колегиум: Весна Арсовска -Динковска,
Виктор Арнаудоски

Дизајн, подготовка за печатење и печатење: Арс Ламина
Лектура и превод на англиски: Момент мал

**Association of the units of local self-government
of the Republic of Macedonia - ZELS**

Tel. +.389(0)2 30 99 033/ fax. +389(0) 2 30 61 994
St. „Zenevska,, p.box,F.P.32,1000 Skopje, Republic of Macedonia
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Executive director of ZELS: Dusica Perisic
Deputy Executive Director: Ardita Dema – Mehmeti
Editorial Board: Vesna Arsovska –Dinkovska, Viktor Arnaudovski
Graphic design and print : Ars Lamina
Proofread by: Moment mal, Translated into English by: Moment mal

Одржана десеттата седница на Управниот одбор на ЗЕЛС

ПОТРЕБНА ПОГОЛЕМА АЖУРНОСТ ОД ОПШТИНИТЕ ВО ПОСТАПКИТЕ ПО БАРАЊАТА ЗА ЛЕГАЛИЗАЦИЈА НА ОБЈЕКТИТЕ

Управниот одбор на ЗЕЛС, на петти ноември, 2012 година, во просториите на училиштето „Блаже Конески“, во општина Аеродром, ја одржи десеттата седница на која беа разгледани актуелни теми од работењето на локалните власти. На седницата присуствуваа и министерот за транспорт и врски, Миле Јанакиески, кој ги запозна градоначалниците со Извештајот за спроведувањето на Законот за бесправно изградени градби, каде е утврдено дека за 170.417 предмети, постапката сè уште не е започната. За таа цел, министерот побара, до 1 јануари, 2013 година, општините поажурно да постапуваат по предметите со барања за легализација на објектите. Посочи дека до крајот на овој месец очекува да бидат прифатени измените во Законот за бесправно изградени градби, што моментно се наоѓа во собраниска процедура. Измените предвидуваат граѓаните и правните субјекти кои поднеле барање за легализација на објекти, во рок од 18 месеци да ја достават целокупната документација, односно потребните геодетски елаборати.

Анализата што ја направи Министерството за транспорт и врски, објавена во Извештајот за спроведувањето на Законот за бесправно изградени градби, покажува дека во зададениот рок стигнале 353.800 пријави за легализација на објекти. До крајот на октомври постапката за легализација е завршена на 34.952 објекти, одбиени се 477 предмети, постапката е запрена за 95.416 предмети, а само уште 51.537 предмети се со започната постапка. За 170.417 предмети, постапката сè уште не е започната.

Беше истакнато дека во повеќе општини е потребно зајакнување на службите кои ги спроведуваат овие постапки, па како решение беше изнесен предлогот за привремено ангажирање на кадри кои ќе отвораат предметите и ќе утврдуваат дали се доставени сите потребни документи. Доколку документацијата за предметот не е целосна, општината ќе може да направи прекин на постапката. Беше посочено дека во земјава постојат регистрирани 118 геодетски фирми, кои можат да ги задоволат потребите на граѓаните при изработката на потребните елаборати.

Исто така, беше побарано да се обезбеди координација помеѓу Министерството за транспорт и врски, Управата за имотно правни работи и Агенцијата за катастар на недвижности, при поста-

пување и запишување на правата на сопственост врз објектите кои се предмет на легализација, но и заради запишување на правата во постапките по денационализација, по претходна консултација со општините и Градот Скопје и преку увид во планот со кој е утврдена соодветна инфраструктура или намена на земјиштето.

Членовите на Управниот одбор го искористија присуството на министерот за транспорт и врски, Миле Јанакиески, за подетално да се информираат за потребата од обуката на проценителите, за што е одговорно неговото министерство. Според одредбата од Законот за проценители, оваа обврска стапува на сила веќе на 1 јануари 2013 година, а огромен број на општини сè уште немаат обезбедено сопствени вработени, кои се стекнале со оваа лиценца. Беше договорено Министерството наскоро да организира ваква обука, при што ЗЕЛС ја презеде обврската да ги информира градоначалниците и вработените во општините.

Пред министерот беше изнесено и барањето што произлезе од Мрежата на финансиски работници при ЗЕЛС, а се однесува на измена на закони, кои претставуваат проблем за општините. Беа разгледаа актуелните проблеми поврзани со Законот за проценка и Законот за даноци на имот, за кои до ЗЕЛС се обратија многу општини, а за што расправаше и Мрежата на финансиски работници. Барањата за промена на законот, ќе бидат испратени до општините на разгледување, а потоа сублимирани до централните власти.

Генералното собрание на ЗЕЛС, како највисок орган на Асоцијацијата, одржува редовни годишни седници. Беше договорено следната седница на ова тело да се одржи на седми декември, 2012 година, во Охрид, каде ќе бидат разгледани значајни документи од работењето на Асоцијацијата.

Во однос на точката од дневниот ред, која се однесуваше на разгледување на информацијата за спроведување на Законот за регионално интегрирано управување со отпад и разгледување на можностите за финансирање на активностите од оваа област, од страна на Светската банка, претседателот на ЗЕЛС, најнапред ги изнесе искуствата на Скопскиот плански регион на ова поле. Беше посочено општините да ја разгледаат можноста за финансирање на физибилити студии за управување со отпад од страна на Светската банка, а истовремено беше укажано дека општините до ЗЕЛС треба навремено да достават мислење по Правилникот за методологија за формирање на цената за собирање, транспортирање и отстранување на отпадот, кои потоа ќе бидат доставени до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Во однос на примената на Упатството за начинот на трезорско работење, се дискутираше за забелешките на членовите на Мрежата за финансиски работници при ЗЕЛС, кои се однесуваа на измената за износот од 590 евра и за другите дополнителни трошоци. Градоначалниците притоа го посочија и проблемот со далечината на канцелариите на трезорот, кои се лоцирани во поголемите градови, со што се генерираат големи трошоци за превоз на лицата кои ги доставуваат документите до трезорот.

Управниот одбор на ЗЕЛС го усвои текстот за Меморандум за соработка помеѓу ЗЕЛС и независниот синдикат на пожарникарите на РМ (НСПМ), кој претставува рамка за продлабочување на соработката со општините, во однос на решавање на важни прашања од оваа област.

Присутните градоначалници покренаа дискусија и за исплатата на сезонските работници, при што беше предложено ЗЕЛС задолжително да ги информира сите општини и навремено да ги испраќаат потребните извештаи до Агенцијата за вработување, со цел навремена исплата на средствата. По однос на доставените барања од Мрежата на комуналните редари, беше истакнато дека досега е постигнат значаен нап-

редок во оваа област и дека наскоро ќе биде изготвен и соодветен софтвер за електронско водење на прекршочните постапки, во согласност со Законот за јавна чистота.

Членовите на УО побараа да се контактира со Комисијата за локална самоуправа при Собранието на РМ, со цел зголемена соработка при разгледување на законите кои се однесуваат на локалната самоуправа и конструктивни консултации со општините во подобрувањето на законската регулатива во полза на општините.

The Tenth Session of the Management Board of ZELS Held

GREATER EFFICIENCY BY MUNICIPALITIES IN THE PROCEEDINGS UPON REQUESTS FOR LEGALISATION OF FACILITIES NEEDED

The Management Board of ZELS, on the fifth of November 2012, in the premises of the Elementary School “Blaze Koneski”, in the Municipality of Aerodrom, held its tenth session, at which current issues of the operation of the local authorities were discussed. The session was also attended by the Minister of Transport and Communications, Mr. Mile Janakieski, who acquainted the mayors with the report on the implementation of the Law on Illegally Constructed Facilities, where it was established that for 170,417 cases, the procedure has not yet been initiated. For this purpose, the Minister asked that, until 1 January 2013, the municipalities should more efficiently handle cases relating to requirements for legalisation of facilities. He also pointed out that he expects that by the end of this month the amendments to the Law on Illegally Constructed Facilities, which is currently in parliamentary procedure, will be adopted. The amendments provide that citizens and legal entities that have submitted a request for legalisation of facilities, should submit the whole necessary documentation, that is, the necessary geodetic reports, within a period of 18 months.

It was pointed out that in many municipalities it is necessary to strengthen the services that implement these procedures, so that, as a solution, a proposal for temporary hiring of staff that will inspect the cases and determine whether all required documents are submitted, was put forward. If the documentation on a particular case is not complete, the municipality will be able to make a suspension of the proceedings. It was stated that there are 118 registered geodetic companies in the country that can meet the needs of citizens in the drafting of the necessary reports.

It was also asked to ensure coordination between the Ministry of Transport and Communications, the Authority for Property and Legal Affairs and the Agency for Real Estate Cadastre, upon acting on cases and registration of the rights of ownership of the facilities that are subject to legalisation, but also due to the registration of rights in denationalisation procedures, after prior consultation with the municipalities and the City of Skopje and by having insight into the plan by which appropriate infrastructure or land use was established.

The Management Board members made use of the presence of the Minister of Transport and Communications, Mile Janakieski, to obtain more detailed information on the need for training of appraisers, which falls under the competence of this line Ministry. In accordance with the

The analysis made by the Ministry of Transport and Communications, published in the Report on the implementation of the Law on Illegally Constructed Facilities, shows that, in the determined timeframe, 353,800 requests for legalisation of facilities were received. By the end of October the legalisation procedure has been completed for 34,952 facilities, 477 cases were rejected, the procedure was halted for 95,416 cases, and only for 51,537 cases the procedure is underway. For 170,417 cases, the procedure has not yet been initiated.

provision of the Law on Appraisers, this obligation enters into force, as early as, on 1 January 2013, and a significant number of municipalities have not yet recruited own employees, who have acquired this license. It was agreed that the Ministry should soon organise such training, whereby ZELS has undertaken the obligation to inform the mayors and municipal employees.

The Minister was also made familiar with the request arising from the Network of Financial Officers within ZELS and refers to amendment of laws, which cause problems for municipalities. The current problems associated with the Law on Appraisals and the Law on Property Taxes were reviewed, which were addressed to ZELS by many municipalities and were also discussed by the Network of Financial Officers. The requests for modification of the law, will be sent to municipalities for revision and then forwarded as summarised to the central authorities.

The General Assembly of ZELS, as the highest authority of the Association, holds regular annual sessions. It was agreed that the next meeting of this body should be held on the seventh of December 2012, in Ohrid, where significant documents relating to the operation of the Association will be reviewed.

With regard to the item on the agenda, which referred to the consideration of information for enforcement of the Law on Regional Integrated Waste Management and consideration of the possibilities for financing the activities in this area, by the World Bank, the President of ZELS first outlined the experiences of the Skopje Region in this area. It was pointed out, that municipalities should consider the funding of feasibility studies for waste management by the World Bank, and at the same time, it was stressed that the municipalities should timely submit an opinion on the Rulebook on Methodology of Pricing for Collection, Transportation and Disposal of Waste to ZELS, which will then be submitted to the Ministry of Environment and Physical Planning.

In terms of the application of the Guideline on the Method of Treasury Operations, the remarks of the members of the Network of Financial Officers within ZELS, concerning the modification of the amount of 590 Euros and other additional costs, were discussed. The mayors also mentioned the problem concerning the distance of the treasury offices, which are located in major cities, and that generates substantial costs for the transport of persons who submit documents to the treasury.

The Management Board of ZELS adopted the text of the Memorandum of Cooperation between ZELS and the Independent Trade Union of Firefighters of RM (NSPM), which is a framework for strengthening the cooperation with the municipalities, in terms of addressing important issues in this area.

The mayors present raised a discussion on the payment of seasonal workers, whereby it was suggested that ZELS should inevitably inform all municipalities and promptly submit the necessary reports to the Employment Agency, for the purpose of timely payment of funds. Regarding the requests submitted by the Network of Communal Wardens, it was noted that significant progress has been made in this area and that appropriate software for electronic management of misdemeanour procedures, in accordance with the Law on Public Hygiene, will soon be created.

The Management Board members demanded that the Local Self-Government Commission of the Assembly of RM should be contacted, in order to increase the cooperation in reviewing the laws referring to local self-government and to provide constructive consultations with municipalities in improving the legislation in favour of the municipalities.

ЗЕЛС ОРГАНИЗИРА СОВЕТУВАЊЕ ЗА ИЗМЕНЕТЕ ВО ЗАКОНОТ ЗА ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ

Во организација на ЗЕЛС и Министерството за транспорт и врски на 20 ноември, 2012 година, се одржа советување за општините кои се стекнаа со овластување за управување со градежно неизградено земјиште, сопственост на Република Македонија, поврзано со измените и дополнувањата на Законот за градежно земјиште, објавени во Службен весник број 144, од 15 ноември, 2012 година.

Со измените, кои беа претходно разгледувани во рамките на внатрешната организациска структура на ЗЕЛС, се надминуваат повеќе проблеми со кои се среќаваа општините во спроведувањето на Законот. Законските измени започнуваат да се применуваат, со истекот на рокот од 8 дена од денот на објавувањето на Законот во Службен весник, односно на 22 ноември, 2012 година. На советувањето се отвори дебата за примената на законските измени, конкретно, околу завршувањето на започнатите постапки, односно извршените објави за продажба на градежно земјиште пред стапувањето во сила на Законот, а кои треба да завршат во периодот по стапувањето во сила на измените. Ваквата состојба, поврзана со примената би ги довела во правна неизвесност понудувачите, од аспект на постапката по која продажбата ќе се спроведе, бидејќи со измените и дополнувањата се предвидуваат нови услови за времетраењето

ZELS ORGANISES CONSULTATIONS ON THE CONSTRUCTION LAND LAW AMENDMENTS

Organised by ZELS and the Ministry of Transport and Communications, on 20th November, 2012, consultations were held for the municipalities which obtained authorisation to manage undeveloped land reserved for construction, owned by the Republic of Macedonia and relating to the amendments and supplementing of the Law on Construction Land, published in the Official Gazette No 144, from 15th November, 2012.

The changes, previously reviewed within the frames of the internal organisational structure of ZELS, contribute towards overcoming of several problems faced by the municipalities in terms of Law implementation. Legal changes shall start to be implemented, with the expiry of the timeframe of 8 days as of the date of the Law publishing in the Official Gazette, that is, as of 22nd November, 2012. During the consultations, debate was initiated on the application of legal changes, more precisely on the completion of the initiated procedures, that is, the realised announcements for sale of construction land before the Law came into effect, which are to end following the entry into force of the amendments. This situation, related to the implementation, would lead to legal uncertainty of the bidders, in terms of the procedure for implementation of the sale, because the amendments and supplementing foresee new conditions on the public bidding duration

на јавното наддавање и негово неограничено течење, сè до моментот додека има заинтересирани наддавачи кои ќе достават висока цена од актуелната. Една од дискутираните правни солуции, беше спроведување на исправка на актуелните објави, додека втората беше писмено известување до субјектите кои доставиле пријави за учество на јавно наддавање. Со оглед на тоа што станува збор за исправки кои во согласност со актуелниот Закон треба да се спроведат во најмалку три национални весници, општините би биле изложени на непотребни трошоци, во услови кога со преодните и завршни одредби од Законот за изменување и дополнување на постојниот Закон се предвидува одредбата дека започнатите постапки завршуваат по законот кој стапува на сила, без оглед што истите се започнати по друг Закон.

Советувањето беше искористено и за дискусија околу посебните услови на објавата, банкарските гаранции, периодот на солемнизација на договорите од страна на нотаријатот, постапувањето на јавното правобранителство, како и примената на одредбите од измените на законот кои се однесуваат на постапката на преговори со приватните сопственици на градежните парцели кои се во сопственост на Република Македонија во најмал процент од 70%. Општините укажаа на проблемите со кои се соочуваат со катастарот, односно катастарските парцели опфатени со усвоените урбанистички планови за кои, во согласност со членот 65 од Законот за катастар на недвижностите, е потребно да биде извршена промена на култура (од земјоделско, пасишта во градежно земјиште) по службена должност не се спроведени, при што се појавува проблем при располагањето со земјиштето од стана на општините, односно истото не е утврдено како градежно во катастарската евиденција.

Министерството за транспорт и врски укажа дека во многу краток рок до ЗЕЛС ќе достави изработени предлог - акти за спроведување на постапките на располагање со градежното неизградено земјиште во согласност со измените на Законот, а истите ќе бидат дистрибуирани до сите општини преку ЗЕЛС.

Присутните на советувањето ги изнесоа и проблемите со кои се соочуваат општините при користењето на софтверската апликација за електронска аукција и електронски регистар, при што со директни обраќања се бара од ЗЕЛС веднаш и без одлагање да постапува по истите. Од стана на ЗЕЛС беше укажано дека во согласност со Законот, ЗЕЛС е должен да го одржува функционирањето на

and its unlimited flow, till there are interested bidders who submit a price higher than the actual one. One of the discussed legal solutions was to conduct a correction of the current announcements, whereas the second one related to written notification to the entities which have submitted applications for participation at the public bidding. Taking into consideration that we are talking about corrections which according to the current Law have to be carried out in at least three national newspapers, the municipalities would be exposed to unnecessary costs, in a situation when the transitional and final provisions of the Law amending and supplementing the existing Law foresee the provision that the initiated procedure shall end in accordance with the Law entering into force, regardless of the fact that the same were initiated in accordance with another Law.

The consultations were also used to discuss the special conditions of the announcement, the bank guarantees, the period of notary solemnisation of the contracts, the activities of the Public Government Attorney Office, as well as the application of the provisions from the amendments to the law pertaining to the procedure for negotiations with the private owners of construction plots owned by the Republic of Macedonia, 70%, at the least. The municipalities pointed out to the problems they face with the cadastre, that is, the cadastre plots covered in the adopted urban plans, for which in accordance with Article 65 of the Law on Real Estate Cadastre a change of culture shall have to be made (from agricultural, pastures, into construction land), which was not conducted ex-officio, which resulted into a problem in terms of municipal land availability, that is, the same was not determined as construction land in the cadastre records.

The Ministry of Transport and Communications indicated that it shall soon submit to ZELS prepared proposed acts on implementation of the procedures for disposal with undeveloped land reserved for construction in accordance with the amendments to the Law, and that the same shall be distributed to all municipalities through ZELS.

The consultations participants also stated the problems that municipalities face in the usage of the e-auction and e-register software applica-

софтверската апликација, при што нема пристап до податоците, ниту може да врши промени во податоците, бидејќи за тоа нема административно овластување. Токму затоа, ЗЕЛС како и досега, промените во софтверската апликација ќе ги врши единствено по наод и по овластување на Министерството за транспорт и врски, како единствен овластен орган за спроведување на надзорот.

На крајот, општините беа повикани да испратат допис со кој ќе го потврдат својот интерес за организирање на почетна обука за дополнителен број на службеници кои би се стекнале со лиценца за управување со градежно неизградено земјиште во согласност со законот, заради поефикасно спроведување на постапките, како и овозможување на повеќе истовремени објави кои би ги спроведувале повеќе комисији формирани од стана на општината.

СОЦИЈАЛНАТА ЗАШТИТА И ЗАШТИТА НА ПРАВАТА НА ДЕЦА – ТЕМА НА ОБУКАТА ЗА ПРАВНИЦИТЕ ОД ЛОКАЛНАТА ВЛАСТ

SOCIAL CARE AND PROTECTION OF CHILDREN'S RIGHTS - SUBJECT OF THE TRAINING OF LOCAL GOVERNMENT LAWYERS

Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија – ЗЕЛС, на први и втори ноември, 2012 година, во Маврово, организира дводневно советување за членовите на Мрежата на правници, како и за вработените од општините, чии обврски се насочени кон извршување на работни задачи од областа на социјалната заштита и заштитата на деца. Всушност на ова советување беше поврзана со примената на законски одредби кои се однесуваат на социјалната заштита и заштитата на деца и беше реализирана во соработка со претставници од Министерството за труд и социјална политика на Република Македонија. Ова советување претставува дел од реализацијата на Годишната програмата за обуки на општинската администрација, што е утврдена од страна на ЗЕЛС тренинг центарот

Присутните во текот на првиот ден подетално го разгледаа Законот за социјалната заштита, а особен акцент беше ставен на одредбите од законската регулатива кои, директно или индиректно, се поврзани со надлежностите на единиците на локалната самоуправа, во оваа област. Воедно, беше презентирана и Националната програма за развој на социјалната заштита 2011 – 2021 година. Во рамки на советувањето посветено на социјалната заштита, беше истакнато значењето и концептот на програмите за потребите на граѓаните од областа на социјалната заштита на локално ниво со презентирање на добрите практики во општините во оваа смисла.

Вториот ден од советувањето беше посветен на Законот за заштита на децата, со особен акцент на детските градинки, при што се дискутираше по претходно изразените барања на општините за овој сегмент од Законот. Претставникот од Министерството за труд и социјална политика истакна дека е во подготовка нов Закон за заштита на деца, при што ги посочи предвидените измени кои предизвикаа дискусија кај присутните. Учесниците изразија задоволство, што ЗЕЛС посвети внимание на оваа тема, која е од суштинско значење за општествениот развој, а засега, сè уште не го добива потребното внимание од страна на надлежните институции. Присутните предложија повторно одржување на советување по донесувањето на законот, со цел поадекватна примена на истиот.

tion, where ZELS was directly asked to immediately and without any delay act in accordance with them. ZELS stated that in accordance with the Law, ZELS is obliged to maintain the software application functioning, and that it has not access to the data and cannot make any changes in them, since it lacks the proper administrative authorisation. Therefore, ZELS, as till now, shall continue to make the software application changes only upon an authorisation of the Ministry of Transport and Communications, as the single authorised body for execution of supervision.

At the end, the municipalities were invited to send a letter confirming their interest in the organisation of a training for additional number of servants who are to obtain a license to manage undeveloped land reserved for construction pursuant to the law for the purposes of more efficient implementation of the procedures, as well as for the purposes of enabling several simultaneous announcements to be carried out by several commissions established by the municipality.

The Association of Local Self-Government Units of the Republic of Macedonia – ZELS, on the first and second November, 2012, in Mavrovo, organised two-day consultations for the members of the Network of Lawyers, as well as for the employees of the municipalities, whose obligations are directed towards performing work tasks in the field of social protection and protection of children. In fact, the topic of these consultations was related to the application of legal provisions relating to the social protection and protection of children and the same was realised in cooperation with representatives of the Ministry of Labour and Social Policy of the Republic of Macedonia. These consultations represent part of the realisation of the Annual Municipal Administration Training Programme, defined by the ZELS Training Centre.

The participants, during the first day, were able to review in details the Law on Social Protection, with special emphasis on the provisions from the legislation that are directly or indirectly related to the competences of the local self-government units' authorities in this area. At the same time, the National Programme for Social Welfare Development 2011-2021 was presented. Within the frames of the consultations dedicated to social protection, the importance and the concept of the Programmes for the needs of the citizens in the field of social protection at local level were emphasised through the presentation of good practices of the municipalities in these terms.

The second day of the consultations was dedicated to the Law on Protection of Children with special emphasis on the kindergartens, and there were discussions on the previously stated requests of the municipalities on this particular segment of the law. The representative of the Ministry of Labour and Social Policy indicated that a new Law on Protection of Children is being prepared, and he stated the foreseen changes which resulted into discussions among the participants. The participants expressed their pleasure regarding the emphasis on this topic by ZELS, since this area is of key importance for the social development and the same is still not getting the necessary attention by the competent institutions. The participants suggested consultations to be held once more following the adoption of the law, for the purposes of its better implementation.

НОВИОТ ЦИКЛУС НА ПРОГРАМАТА „ФОРУМИ ВО ЗАЕДНИЦАТА“ ВКЛУЧИ УШТЕ 11 ОПШТИНИ

THE NEW CYCLE OF THE PROGRAMME “COMMUNITY FORUMS” INCLUDES ADDITIONAL 11 MUNICIPALITIES

Вкупно единаесет општини во Република Македонија се вклучија во тековниот циклус од програмата „Форуми во заедницата“, што ќе го спроведуваат форумскиот процес во текот на 2013 и 2014 година.

На огласот за спроведување на проектот и меѓуопштински форум, што се објави во септември годинава, општините Илинден, Студеничани, Кривогаштани, Шуто Оризари, Тетово, Винаца и Штип беа избрани да спроведуваат проектот форум (вкупно 7 форуми), додека општините Делчево и Македонска Каменица, Брвеница и Боговиње се избрани за спроведување на меѓуопштински форум (вкупно 2 форуми). Право на учество, за проектниот форум, имаа сите општини коишто досега не учествувале во програмата, а правото на учество за меѓуопштински форум немаше ограничувања.

Форумските сесии и во проектниот и во меѓуопштинскиот процес, ќе се одржуваат еднаш месечно во текот на шест месеци (темите на проектните форуми, на првата сесија, ќе ги избераат учесниците) по што ќе следи период на имплементација на проектите изработени од страна на граѓаните на општините.

Кarakterистично за меѓуопштинските форуми е што форумските сесии, на кои се дискутира за заеднички проблеми и решенија на две општини, ќе се одржуваат по една во секоја општина наизменично, на заеднички теми со кои општините аплицираа на огласот – собирање на смет за Делчево и Македонска Каменица и урбано планирање за Брвеница и Боговиње

Програмата „Форуми во заедницата“, во тековниот циклус, се спроведува уште во 24 општини во Република Македонија.

Eleven municipalities in the Republic of Macedonia were included in the current cycle of the Programme “Community Forums”, which will implement the forum process in the course of 2013 and 2014.

On the advertisement for implementation of the project and inter-municipal forums, announced in September this year, the municipalities of Ilinden, Studenicani, Krivogastani, Suto Orizari, Tetovo, Vinica and Stip were selected to implement a

project forum (a total of 7 forums), whereas the municipalities of Delcevo, Makedonska Kamenica, Brvenica and Bogovinje were selected for the implementation of an inter-municipal forum (a total of 2 forums). All municipalities that have not participated in the programme had the right to participate for a project forum, and there were no restrictions to the right to participate in an inter-municipal forum.

The forum sessions, both for the project and the inter-municipal forum, will take place once a month, during a period of six months (the topics of the project forums will be chosen by the participants at the first session), followed by a period of implementation of the projects drafted by the citizens of the municipalities.

It is typical of the inter-municipal forums that the forum sessions, at which there are discussions of common problems and solutions of two municipalities, will be held one in each municipality alternately, on common topics stated in the application of the municipalities upon the advertisement - garbage collection for Delcevo and Makedonska Kamenica and urban planning for Brvenica and Bogovinje.

The “Community Forums” Programme, in the current cycle, has also been conducted in 24 additional municipalities in the Republic of Macedonia.

Мрежата на противпожарни единици при ЗЕЛС, Синдикалниот на пожарникари на РМ и Противпожарниот сојуз на РМ со став:

ПРЕДЛОГОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПОЖАРНИКАРСТВО НЕПРИФАТЛИВ ОД ФОРМАЛНИ, ПРАВНИ И ФАКТИЧКИ ПРИЧИНИ

На 6 ноември, 2012 година, до ЗЕЛС беше доставено барање за утврдување на мислења и забелешки по Предлог - законот за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство. Мрежата на противпожарните единици при ЗЕЛС одржа итен состанок на 9 ноември, 2012 год, во просториите на ЗЕЛС, на кој околу 20 командири претставници од противпожарните бригади ширум земјата дискутираа за доставените законски измени. Беше заклучено дека е потребно да се формира потесно работно тело кое во следните два дена ќе изготви сублимирано мислење

The Network of Firefighting Units within ZELS, the Trade Union of Firefighters of RM and Firefighting Union of RM with a position:

THE PROPOSAL FOR AMENDING THE LAW ON FIREFIGHTING UNACCEPTABLE DUE TO FORMAL, LEGAL AND FACTUAL REASONS

On 6 November 2012, a request was submitted to ZELS for establishment of positions and comments on the Draft-Law Amending the Law on Firefighting. The Network of Firefighting Units within ZELS held an emergency meeting on 9 November 2012, in the premises of ZELS, at which around 20 commanders- representatives from the fire brigades throughout the country discussed the submitted legal amendments. It was concluded, that it is necessary to establish a confined working body, which in the following two days would prepare a summarised opinion on the amendments, which would be further discussed by the

по измените, што дополнително ќе биде дискутирано од страна на Мрежата. Во работната група беа избрани пет претставници, присутни на состанокот, меѓу кои тројца беа припадници на Мрежата на ППЕ при ЗЕЛС, еден е претставник од Синдикатот на пожарникари на РМ и еден е претставник од Противпожарниот сојуз на РМ. Поради сосема кусиот рок за доставување на мислење, членовите на Мрежата побараа од стручната служба на ЗЕЛС веднаш да испрати барање за продолжување на рокот, за седум ден. На 16 ноември, 2012 во просториите на Противпожарната бригада на Град Скопје во Републичкиот противпожарен сојуз се одржа дополнителна средба на која присутните од Мрежата на противпожарни единици на ЗЕЛС, од Синдикатот на пожарникари и од Сојузот на пожарникари, дискутираа по доставеното мислење од работната група. Присутните едногласно го прифатија утврдениот став на работната група, како официјален став по законските измени, кој потоа беше испратен до надлежните институции. Всушност, предлог-измените за изменување и дополнување на Законот за пожарникарство беа едногласно изгласани како неприфатливи од формални, материјални и фактички причини и беше истакнато дека по истото не може понатаму процедурално да се постапува, ниту пак предложените одредби даваат можност за негова апликативност. Во образложението за донесениот став беше утврдено следново:

1. Формално наведениот предлог на закон не е изработен во работна група составена како што е предвидено со заклучокот на Владата, донесен на седумдесет и петата седница, одржана на ден 31.07.2012 год. каде се задолжува Министерството за одбрана, како координатор, да ја формира наведената работна група, во чиј што состав, покрај другите, треба да се наоѓа и претставникот на Заедницата на единиците на локалната самоуправа. Ваков претставник на ЗЕЛС, ниту е повикан ниту, пак, имало во работната група. Имајќи го предвид фактот дека токму членките на ЗЕЛС се „работодавците“ според постојната законска регулатива во областа на пожарникарството и нивното неучество во изработка на Предлог-законот го прави и формално и суштински нелегитимен.

2. Материјални недостатоци на предлогот на законот се присутни во поголемиот дел на одредбите кои, меѓу другото, ја регулираат материјата на образованието на пожарникарите, обврската за лекарски прегледи на пожарникарите која според понуденото решение е во судир со веќе постоечки друг закон, начинот на формирање на противпожарните единици во рамките на правните лица, статусните прашања и доброволното пожарникарство, обуката, како и финансирањето, односно начинот на распределбата на средствата на ПП единиците. Сите овие недостатоци и недоречености бараат сеопфатна анализа и доработка на одредбите од Предлог-законот со вклучување на мислењето и ставовите на сите засегнати страни, чии права и обврски се предмет на регулирање на овој Предлог-закон а особено изјаснување на членките на ЗЕЛС како „работодавци“, Синдикатот на пожарникарите како претставник на „работниците“ и Противпожарниот сојуз како претставник на доброволните пожарникари.

3. Фактичка пречка да се земе elaborиран став со формирано мислење и предлог за измена и дополнување по секоја одредба од Предлог-законот беше и времето од само 2 работни дена кое ѝ беше оставено на работната група. Имено, Предлог-законот е доставен до ЗЕЛС на 06.11.2012 год. а до работната група на ЗЕЛС на 09.11.2011 год. (петок), со барање за став и мислење кое треба да биде готово до 14.11.2011 год. (среда). Беше заклучено дека е нереално да се очекува дека во само два работни дена може да се создаде релевантен и одговорен став по однос на предлогот на законот, што регулира една од најодговорните и најризични области и професии во однос на безбедноста - животот и здравјето на граѓаните на РМ.

Network. Five representatives, present at the meeting, were selected for the working group, among which three are members of the ZELS Network of Firefighting Units, one is a representative of the Trade Union of Firefighters of RM and one a representative of the Firefighting Union of RM. Due to the very short deadline for submission of an opinion, the members of the Network asked the professional service of ZELS to immediately send a request for an extension of the deadline for seven days. On 16 November 2012, in the premises of the Fire Brigade of the City of Skopje, in the National Firefighting Union, an additional meeting was held, where the attendees of the ZELS Network of Firefighting Units, the Trade Union of Firefighters and the Firefighting Union discussed the delivered opinion of the working group. The persons present unanimously accepted the determined position of the working group, as an official position on the legal amendments, which was then forwarded to the relevant institutions. In fact, the draft-amendments on amending the Law on Firefighting were unanimously voted as unacceptable due to formal, material and factual reasons, and it was noted that no further procedural actions may be taken, and that the proposed provisions do not provide for application thereof. The rationale for the adopted position established the following:

1. The formally specified draft-law was not developed in a working group, established as provided for in the conclusion of the Government, adopted at the seventy-fifth session, held on 31 July 2012, whereby the Ministry of Defence, as a coordinator, is obliged to establish the aforementioned working group, which should, inter alia, include a representative of the Association of the Units of Local Self-Government. Such a ZELS representative was not invited and therefore not included in the working group. Given the fact, that particularly the ZELS members are “the employers” under the existing legislation in the field of firefighting and their non-participation in the preparation of the draft-law makes it formally and essentially illegitimate.

2. The material deficiencies of the draft-law are present in most of the provisions, which, inter alia, regulate the area of education of firefighters, the obligation for medical examinations of firefighters, which according to the offered solution is in conflict with another existing law, the method of establishing firefighting units within the legal entities, statutory issues and volunteer firefighting, training, as well as, financing, i.e. the manner of allocation of funds to FF units. All these deficiencies and ambiguities require comprehensive analysis and reformulation of the provisions of the draft-law, so as to include the opinions and views of all stakeholders, whose rights and obligations are subject to regulation by this draft-law and particularly stating of the position of the ZELS members as “employers”, the Trade Union of Firefighters, as the representative of the “employees” and Firefighting Union, as a representative of the volunteer firefighters.

3. A factual obstacle to holding an elaborated position with established opinion and a proposal for amendment on any provision of the draft-law was also the time period of only 2 working days, which was left to the working group. Namely, the draft-law was submitted to ZELS on 6 November 2012 and it was submitted to the Working Group of ZELS on 9 November 2012 (Friday), with a request for a position and opinion, which should be delivered until 14 November 2012 (Wednesday). It was concluded, that it is unrealistic to expect that a relevant and responsible position in relation to the draft-law, which regulates one of the most responsible and vulnerable areas and professions in terms of safety - the life and health of citizens of RM can be created in only two working days.

ПРЕТСТАВНИЦИ ОД ОПШТИНИТЕ НА ОБУКА ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ИНТЕРНЕТ АПЛИКАЦИЈАТА WWW.KULTURNI-NASTANI.MK

ЗЕЛС изработи веб апликација www.kulturni-nastani.mk, каде секоја општина може да ги внесува своите активности од областа на културата, со цел нивна поширока промоција. Оваа активност е во согласност со Стратегијата на ЗЕЛС за е-општини и Акциониот план за 2012 година. Со оваа апликација, ЗЕЛС им овозможи на своите членки уште една бесплатна е-услуга, преку која тие ќе можат да пласираат информации до пошироката јавност за активностите што ги реализираат на локално ниво. Поточно, на овој начин, општините се стекнуваат со уште една алатка за промоција на бројните манифестации и фестивали со културна содржина што ги организираат во рамките на својата локална власт, што пак дополнително ќе придонесе и за развој на туризмот во целата земја.

Во тој контекст ЗЕЛС, на 15 ноември, 2012 година, на Факултетот за општествени науки при Универзитетот „Гоце Делчев“ во Шип, организира обука за претставниците од администрација од општините, од регионите на источна Македонија. Беше побарано секоја општина да испрати најмногу по две лица, кои на обуката, практично ќе бидат запознаени со целата постапка на „прикачување“ на своите информации на www.kulturni-nastani.mk. Целта е посочените лица од општината да стекнат познавања за работа на оваа веб апликација и истата да ја користат во иднина. Всушност, на оваа веб страница, секоја општина има посебен, свој простор, на кој може да ги внесува информациите за настаните кои се случуваат во нивната општина. На обуката беше поделен и прирачник за користење на апликацијата, а истиот е поставен и на самата веб страница, во делот „помош“. Освен на македонски јазик, општините имаат можност информацијата да ја постават и на албански и на англиски јазик.

Присутните на обуката изнесоа одредени предлози за подобрување на веб страницата, вградени во апликацијата со цел подобрување на нејзината функционалност. Првата верзија на оваа апликација, веќе е достапна за употреба www.kulturni-nastani.mk

ЗЕЛС одржува повеќе бесплатни софтверски апликации наменети за општините, меѓу кои софтверска апликација за управување со градежното земјиште, www.gradezno-zemjiste.mk, граѓанската алатка „ПРИЈАВИ ПРОБЛЕМ“, но и софтверската апликација за енергетска ефикасност www.eeopstini.mk. Достапна за употреба е и првата верзија на апликацијата за културни настани на општините, а во фаза на пополнување е веб апликацијата www.legislative.mk, која ќе ги содржи сите закони поврзани со надлежностите на локалната самоуправа, законски измени и други прописи. Во тек се активности за подготовка на електронско издавање на Б – ИСКЗ дозволи и елаборати и одобрување на елаборати во животна средина, а во завршна фаза е и набавката на хардвер и на софтвер за веб апликација за електронско издавање на одобрение за градење. За оваа цел ЗЕЛС ја подигна интернет страницата: www.e-uslugi.mk, како основен портал преку кој сите општини ќе можат да пристапуваат кон поединечните апликации. ЗЕЛС овозможи овие апликации да бидат бесплатно достапни за сите општини во земјата.

REPRESENTATIVES FROM THE MUNICIPALITIES ATTENDED A TRAINING SESSION FOR USING THE INTERNET APPLICATION WWW.KULTURNI-NASTANI.MK

ZELS developed the web application www.kulturni-nastani.mk, where each municipality may enter its activities in the area of culture, with a view to their wider promotion. This activity is in line with the ZELS Strategy for E-Municipalities and the Action Plan for 2012. With this application, ZELS enabled its members to use another free e-service, by means whereof they will be able to disseminate information to the general public on the activities implemented at the local level. Specifically, in that manner, municipalities are gaining another tool for the promotion of numerous cultural events and festivals they organise within their local government, which will additionally contribute to the development of tourism in the whole country.

In this context ZELS, on 15 November 2012, at the Faculty of Social Sciences within the “Goce Delchev” University in Stip, organised a training session for representatives of the municipal administration of the Eastern Macedonia regions. It was requested that each municipality should send maximum two persons, who will acquire practical knowledge during the training about the whole process of “attaching” their information to www.kulturni-nastani.mk. The

aim is that the persons indicated from the municipality gain knowledge on the functioning of the web application and use it in the future. Actually, at this website, each municipality has a separate space - its own space where it can enter information about events taking place in its municipality. At the training, a manual for using the application was also distributed, which may also be found on the website, in the “help” section. Apart from using Macedonian language, municipalities have the option also to post the information in Albanian and English language.

The persons attending the training presented specific suggestions for improvement of the web site, included in the application in order to improve its functionality. The first version of this application is already available for use at www.kulturni-nastani.mk.

ZELS maintains several free software applications intended for municipalities, including the software application for management of construction land, www.gradezno-zemjiste.mk, the civil tool “REPORT A PROBLEM”, but also the software application for energy efficiency www.eopstini.mk. Available for use is the first version of the application for municipal cultural events, whereas the web application www.legislative.mk, which will contain all the laws related to local government competences, legislation modifications and other regulations, is in the process of completion. The activities for preparation of electronic issuing of B-IPPC permits and elaboration reports, as well as approval of environmental elaboration reports are underway, whereas the procurement of hardware and software for the web application for electronic issuing of construction permits is in the final phase. For this purpose, ZELS created a website: www.e-uslugi.mk, as the main portal through which all municipalities will be able to access the individual applications. ZELS enabled free access to these applications for all the municipalities in the country.

ЗЕЛС И ОПШТИНИТЕ СО КОНКРЕТНИ АКТИВНОСТИ ЗА ПОГОЛЕМА ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ И ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

ZELS AND THE MUNICIPALITIES WITH SPECIFIC ACTIVITIES FOR INCREASED ENERGY EFFICIENCY AND ENVIRONMENTAL PROTECTION

Зајакнување на локалните капацитети за исполнување на законските обврски од областа на заштита на животната средина и енергетската ефикасност, создавање на услови за воспоставување на компании за услуги за енергетска ефикасност (ЕСКО), подобрување на енергетската ефикасност на објекти во јавните установи под локална власт, анализа на правната рамка за поддршка и лобирање за нејзино подобрување, поддршка за формирање на ЈПП, како алтернативна форми на финансирање и стопанисување со јавните објекти и подобрување на енергетската ефикасност на истите се дел од активностите предвидени во Акцискиот план на ЗЕЛС за развој на нови политики и промоција на локални иницијативи во справувањето со климатските промени 2012 – 2015, кои беа промовирани на 23 ноември, 2012 година, во салата на Советот на Град Скопје. На промоцијата присуствуваа претставници на општинската администрација, кои се членови на двете мрежи при ЗЕЛС: за енергетска ефикасност и за заштита на животната средина, како и претставници од УНДП, Светската банка и НАЛАС.

На промоцијата на Акцискиот план, извршната директорка на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, истакна дека нашата земја е меѓу водечките асоцијации од регионот со донесување на ваков документ, кој претставува рамка, која дефинира решенија и активности, што ЗЕЛС и општините во Република Македонија ќе ги преземат, со цел да го зголемат нивниот капацитет, за да се справат со ризиците и влијанијата од климатските промени и да го зголемат капацитетот за енергетски менаџмент. Укажа дека активностите се насочени во два

Strengthening of the local capacities for the purposes of compliance with the legal obligations in the field of environmental protection and energy efficiency, creation of services for establishment of companies for energy efficiency services (ESCO), energy efficiency improvement for facilities in the public institutions under local competence, analysis of the legal frame for support and lobbying for its improvement, support for the establishment of PPP as alternative forms for financing and management with public facilities and improvement of the energy efficiency of the same, represent part of the activities foreseen with the ZELS Action Plan for development of new policies and promotion of local initiatives in terms of dealing with climate changes 2012-2015, promoted on 23rd November, 2012, in the Hall of the Council of the City of Skopje. The promotion was attended by representatives of the municipal administration, members of the two ZELS networks: for energy efficiency and environmental protection, as well as UNDP, World Bank and NALAS representatives.

During the Action Plan promotion, the Executive Director of ZELS, Dushica Perishik, emphasised that our country is among the

правци: справување со климатски промени и зголемување на енергетската ефикасност. Таа потенцира дека ЗЕЛС и во изминатиот период активно работеше на зајакнување на капацитетите на општинската администрација, која реализира активности на ова поле, како и на полето на лобирање за донесување на законски решенија или измени на постојните закони. Во однос на обезбедувањето на полесна размена на добри практики меѓу општините, Перишиќ информира дека ЗЕЛС има софтвер за енергетска ефикасност, поставен уште пред две години на веб-страницата на ЗЕЛС (www.zels.org.mk; www.eeopstini.mk), а кој активно се користи од страна на општините.

„Акцискиот план е потврда за подготвеноста на локалните власти за преземање на уште посериозни чекори кои придонесуваат кон глобалното справување со климатските промени, при што се размислува за формирање на Фонд за финансирање на проекти од областа на енергетска ефикасност. На тој начин, сметаме дека ќе им се помогне на општините, кои во моментот се соочуваат со недостаток на финансиски средства, за реализација на поголеми проекти од енергетската ефикасност и заштитата на животната средина. Таа истакна дека од особена важност е изработката на анализата за воспоставување компании за енергетски услуги (ЕСКО), што во моментот не се застапени во нашата земја. – „Размислуваме за можноста да се отвори единица во ЗЕЛС која ќе им помага на општините во однос на подготвување студии за енергетска ефикасност и објавување тендери на кои ќе можат да се јавуваат фирми, истакна Перишиќ, додавајќи дека овие иницијативи, како и целокупниот Акциски план, наскоро ќе бидат разгледувани од страна на Управниот одбор на ЗЕЛС, а дотогаш сите општини кои имаат свои сугестии за негово дополнување, може да ги испратат во ЗЕЛС.

leading regional associations in terms of adoption of such a document, which represents a frame defining the solutions and activities to be undertaken by ZELS and the municipalities in the Republic of Macedonia in order to increase their capacities for the purposes of dealing with the climate changes risks and impacts and to increase the energy management capacity. She indicated that the activities are with two directions: dealing with climate changes and increasing the energy efficiency. She emphasised that ZELS actively worked in the previous period in terms of strengthening the capacities of the municipal administration that realises activities in this field, as well as in the field of lobbying towards adoption of legal solutions or changes in the existing laws. Regarding the provision of facilitated exchange of good practices between the municipalities, Perishik informed that ZELS has energy efficiency software, installed two years ago on the ZELS website (www.zels.org.mk; www.eeopstini.mk), which is being actively used by the municipalities.

“The Action Plan represents a confirmation of the readiness of local authorities to undertake even more serious steps contributing towards the global dealing with climate changes during which, the establishment of a Fund for financing projects in the field of energy efficiency is being considered. In doing so, we believe that we shall help the municipalities, which are currently facing a lack of funds, in terms of realisation of bigger energy efficiency and environment projects. She indicated that the preparation of the analysis for establishment of energy services companies (ESCO) that are currently not represented in our country shall be of great importance. – “We are considering the possibility to open a ZELS Unit which shall assist the municipalities regarding the preparation of energy efficiency studies and publishing of tenders open to companies, indicated Perishik, adding that these initiatives, as well as the overall Action Plan, shall soon be reviewed by the Management Board of ZELS, and until then, all suggestions for its amendment can be sent to ZELS.

Јакнење на општинските капацитети за реализација на активности за заштита на животната средина

Strengthening the municipal capacities for realisation of environmental protection activities

Активностите од Акцискиот план кои се поврзани со заштита на животната средина ги презентираше претседателот на Мрежата за заштита на животна средина, Никола Јовановски, од Град Скопје. Тој ја објасни законската рамка за справување со климатските промени на ниво на Република Македонија, ги претстави документите донесени на локално ниво од кои произлегуваат вакви активности што ги реализираат општините и ја посочи и структурата за координација на национално и на локално ниво. Притоа, тој ги истакна и приоритетите и активностите во Акцискиот план, поврзани со животната средина, меѓу кои ги наведе: подобрувањето на свесноста на населението и субјектите на локално ниво, за потребите од проактивен и ефикасен одговор на климатски промени, соработка со јавните и приватните образовни институции за развивање и воведување на наставна и вон-наставна програма за разбирање на климатски промени и брз одговор на истите на формално и неформално образовно ниво, анализа на правната рамка, поддршка и лобирање за подобрување на истата и јакнење на локалните капацитети за исполнување на законските обврски. Пред присутните Јовановски посочи и на секторите, како и на примери за CDM проекти за справување со климатски промени.

The Action Plan activities related to environmental protection were presented by the President of the Environment Protection Network, Nikola Jovanovski, from the City of Skopje. He emphasised the legal frame for dealing with climate changes at the level of the Republic of Macedonia, presented the documents adopted at a local level resulting into such activities realised by the municipalities, and indicated the coordination structure

on national and local level. Moreover, he emphasised the priorities and activities of the Action Plan related to the environment, among which: improving the local level population and entities awareness on the needs from proactive and efficient response to climate changes, cooperation with the public and private educational institutions for development and introduction of educational and additional programmes on the understanding of climate changes and rapid response to the same on formal and informal educational level, legal frame analysis, support and lobbying for improvement of the same and strengthening of the local capacities for the purposes of compliance with the legal obligations. Jovanovski also indicated the sectors, as well as the examples for CDM projects for dealing with climate changes.

Средствата вложени во ЕЕ се враќаат од реалните заштеди што ги дава ЕЕ проекцијата

Funds invested in EE return from the actual savings provided by the EE project

Претседателот на Мрежата за енергетска ефикасност, Љупчо Димов, од општина Карпош го претстави делот од Акцискиот план кој се однесува на енергетската ефикасност, при што истакна дека вложените средства во оваа област, несомнено се враќаат за релативно брз период, по што локалната власт има само заштеди од воведувањето на истите. Тој изрази задоволство што е донесен ваков план од страна на ЗЕЛС, кој ги обединува сите општини на ова поле и кој претставува оперативна алатка за понатамошно дејствување на ЗЕЛС и на локалните власти. Димов истакна дека полето за работа во оваа област е навистина обемно и интензивно. - „Освен потребата од создавање на услови на пазар за влез на домашни и странски ЕСКО компании и развивање на ЈПП, од важност за општините е и создавањето на услови за воведување на поголеми субвенции од државата во користењето на обновливи извори на енергија, посебно во градежниот сектор, обезбедување на попростапни банкарски кредити при вакви вложувања, формирање на Фонд за ЕЕ и потреба од поголема поддршка од меѓународни организации за реализација на вакви проекти во земјата“, потенцира Димов.

The President of the Energy Efficiency Network, Ljupcho Dimov, from Karposh municipality, presented the part of the Action Plan relating to energy efficiency, and emphasised that the funds invested in this field shall be returned for a relatively short period, and the following its introduction, the local authorities shall only generate savings. He stated his pleasure in the adoption of such a plan by ZELS, which unifies all municipalities in this field and which represents an operational

toll for the future ZELS's and local authorities' activities. Dimov indicated that the operational field in this area is really big and intensive. –“Besides of the need to create market conditions for entry of domestic and foreign ESCO companies and PPP development, the creation of conditions for introduction of greater state subsidies is also important for the municipalities regarding the use of renewable energy sources, especially in the civil engineering sector, the provision of more accessible bank credits regarding such investments, establishment of an EE Fund and the need for greater support from international organisations in the realisation of such projects in the country”, Dimov indicated.

По презентирањето на Акцискиот план присутните истакнаа поддршка за донесувањето на ваков план, при што изнесоа и одредени забелешки и предлози за негово надopolнување. Акцискиот план е резултат на соработката на ЗЕЛС и НАЛАС, базирана на Програмата на Регионалниот центар (БРЦ) на УНДП во Братислава, ТДГЛ „Размислувај глобално, развивај локално“, програма која освен во Македонија, се имплементира и во Косово и во Република Молдавија.

Following the Action Plan presentation, the participants stated their support on the adoption of such a plan as well as their comments and suggestions for its amendment. The Action Plan is a result of the cooperation between ZELS and NALAS, based on the Regional Centre Programme (BRC) of UNDP in Bratislava, TGDL “Think Globally, Develop Locally”, a programme which, apart from Macedonia, is also implemented in Kosovo and the Republic of Moldova.

„ПОДДРШКАТА НА МАЛИТЕ И СРЕДНИТЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА И ИНВЕСТИЦИИТЕ ВО ПРИВАТНИОТ СЕКТОР“ - ТЕМА НА ОБУКАТА ЗА ЧЛЕНОВИТЕ НА ЛЕР МРЕЖАТА ПРИ ЗЕЛС

„Поддршка на малите и средните претпријатија (МСП) и инвестиции во приватниот сектор“ и „Развој на инвестиции во јавните дејности“ се темите на еднодневните обуки што ЗЕЛС тренинг центарот – ЗТЦ ги реализира на 29 и на 30 ноември, 2012 година. Овие обуки се во рамките на Програмата за обуки 2011/2012 на ЗЕЛС, на кои присуствуваа претставници од општинската администрација од одделенијата за локален економски развој (ЛЕР) од општините, од сите региони од земјава, кои се членови на Мрежата за ЛЕР, при ЗЕЛС.

Обуките ги реализираа претставници од ЛЕР одделенијата од општините: Чаир, Центар и Гази Баба, како и претставници од Министерство за економија, од секторот за претприемништво и конкурентност, кои говореа за поддршката на МСП во Македонија, поддршката на министерството за МСП, како и за описот и функционирањето на општинските и регионалните бизнис центри. На обуката беа презентирани и искуства од оваа област од други земји во светот, меѓу кои беше презентацијата „Ефективниот концепт на технолошката поддршка на МСП во Јапонија и финансискиот систем на поддршка на развој на МСП во Јапонија“, а беа презентирани и конкретни, актуелни теми за локалниот развој- „Управување со градежно земјиште во функција на развој и привлекување на домашни и странски инвеститори“.

Овие обуки се во насока на поддршка на локалните власти, преку зајакнување на капацитети на претставниците на локалните самоуправи од областа на ЛЕР во правец на ориентација кон квалитет и ефикасност на јавните услуги и фокусирање кон инвентивни модели во локалната власт.

“SUPPORT TO SMALL AND MEDIUM ENTERPRISES (SMES) AND INVESTMENT IN THE PRIVATE SECTOR” - THE SUBJECT OF THE TRAINING FOR THE MEMBERS OF THE NETWORK FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT (LED) WITHIN ZELS

“Support to Small and Medium Enterprises (SMEs) and Investment in the Private Sector” and “Development of Investment in Public Services” were the topics of the one-day training sessions, conducted by the ZELS Training Centre – ZTC, on 29 and 30 November 2012. These trainings are organised within the ZELS Training Programme 2011/2012, which were attended by representatives of the municipal administration of the Units for Local Economic Development (LED) of the municipalities, from all the regions throughout the country, who are members of the Network for LED within ZELS.

The training was conducted by LED representatives from the units of the municipalities of: Cair and Gazi Baba, as well as representatives from the Ministry of Economy, the Department for Competitiveness and Entrepreneurship, who spoke about the support to SMEs in the Republic of Macedonia, the support of the Ministry to SMEs, and the description and functioning of municipal and regional business centres. At the training, the experiences in this area by other countries in the world were presented, among which was the presentation “The Effective Concept of the Technological Support to SMEs in Japan and the Financial System for Support and Development of SMEs in Japan”, and specific current topics relating to local development, such as “Construction Land Management for the Purpose of Development and Attracting Domestic and Foreign Investors”, were presented.

These trainings are aimed at supporting local authorities, by strengthening the capacities of local government representatives in the area of LED in terms of orientation towards quality and efficiency of public services and focusing on innovative models in local government.

ПРОЕКТ НА ЗЕЛС ЗА СОЗДАВАЊЕ НА УСЛОВИ ЗА СТИМУЛИРАЊЕ НА ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ ЗА АКТИВНОСТИ ОД ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ

„Создавање услови за решавање на климатските промени, преку стимулирање на имплементацијата на мерки за енергетска ефикасност и овозможување на услови на пазарот за ЕСКО на локално ниво” е насловот на најновиот проект што ЗЕЛС ќе го реализира во следните четиринаесет месеци. Овој Проект произлегува од соработката на ЗЕЛС и НАЛАС, базирана на Програмата на Регионалниот центар (БРЦ) на УНДП во Братислава, ТДГЛ (Размислувај глобално, развивај локално), за што во ноември, 2012 година беше склучен и Договор за соработка. ТДГЛ е иницијативата која ја користи регионалната соработка за да се реализираат активности за справување со климатските промени на локално ниво во Југоисточна Европа.

Самиот наслов на проектот укажува дека ќе бидат опфатени активности во правец на ублажување на климатските промени, кои ќе се реализираат во три фази. Во првата фаза ќе биде реализиран конкретен, пилот-проект во административна зграда на ЗЕЛС, каде веќе се поставени соларни колектори за производство на струја. Всушност, според направените пресметки, две третини од произведената енергија од овие ќелии, не може да биде искористена, поради што со проектот се предвидува да се набави дополнителна опрема, која ќе го надгради постојниот систем и ќе овозможи складирање и зголемена искористеност на произведената соларна енергија, за потрошувачката на клима-уредите во објектот. Резултатите од пилот-проектот ќе бидат промовирани пред општините и пошироката јавност, како и на неколку веб страници за енергетска ефикасност.

Со Проектот се предвидува и развивање и надградување на постојната веб страница за енергетска ефикасност (www.eeopstini.mk), што е во рамките на порталот на ЗЕЛС (www.zels.org.mk), во делот (www.e-uslugi.mk). Ќе биде потенциран модулот за размена на најдобри практики од областа на енергетска ефикасност, преку кој општините ќе можат да ги претставуваат своите реализирани проекти, или да се запознаат со содржините од оваа област, што ги реализираат нивните колеги од другите општини.

Она што е особено значајно како идеја, што ЗЕЛС сака да ја реализира со овој проект, е создавањето на услови за постоење на ЕСКО компании на пазарот во земјава и нивно вклучување на локално ниво. ЗЕЛС поттикнат од фактот дека општините сè повеќе се соочуваат со недостаток на финансиски средства за загревање на објектите/училиштата, градинките, културните објекти, спортските сали, општинските згради.../, а цената на постојните извори на енергија и понатаму значително се зголемува, сака да им овозможи поддршка на своите членки, за што предвидува формирање на Единица за енергетска ефикасност (ЗЕЕЕ). Оваа единица ќе биде вклучена во анализи, поддршка и спроведување на студијата за создавање на можности за присуство на ЕСКО компании на енергетскиот пазар во Македонија, што ќе биде изработена од надворешни експерти. Студијата ќе треба да ги опфати, обработи и утврди сите сегменти што се однесуваат на отворање на македонскиот пазар за ЕСКО компании, како и да ги предвиди активностите што ќе треба да се реализираат.

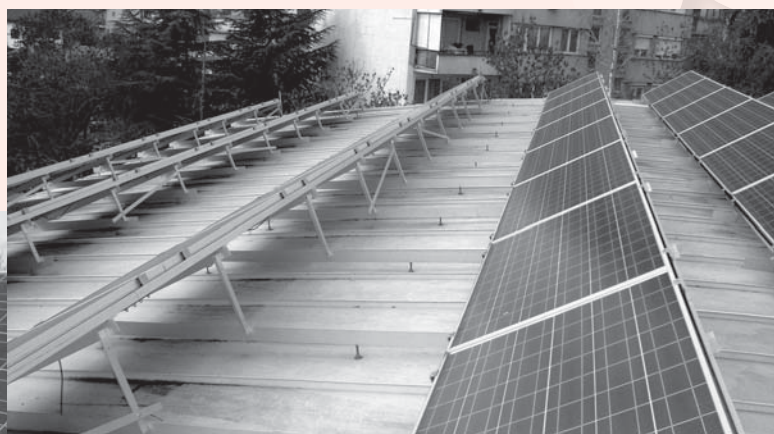
ZELS PROJECT ON CREATION OF CONDITIONS ENCOURAGING THE LOCAL AUTHORITIES IN TERMS OF ENERGY EFFICIENCY RELATED ACTIVITIES

“Creation of conditions for dealing with climate changes through encouraging the implementation of energy efficiency measure and enabling of local level ESKO market conditions” is the title of the new project to be realised by ZELS in the following fourteen months. This Project is a result of the ZELS and NALAS cooperation, based on the Regional Centre Programme (BRC) of UNDP in Bratislava, TGDL (Think Globally, Develop Locally), for which, in November, 2012, a Cooperation Agreement was concluded. TGDL is an initiative that uses the regional cooperation for the purposes of realising activities for dealing with climate changes on a local level in Southeast Europe.

The Project title itself indicates coverage of activities in terms of climate changes mitigation, to be realised in three phases. First phase shall realise a specific, pilot-project in the administrative building of ZELS, which already has installed solar collectors for power production. In fact, based on the assessments, two-thirds of the produced energy from these cells cannot be used, due to which the project foresees procurement of additional equipment intended for upgrading of the existing system and enabling of storage and increased usage of the produced solar energy, intended for consumption by the air-conditioners of the facility. The pilot project results shall be promoted in front of the municipalities and the wider public, as well as on several energy efficiency websites.

The Project also foresees development and upgrading of the existing energy efficiency website (www.eeopstini.mk), which is within the frames of the ZELS portal (www.zels.org.mk) in the part (www.e-uslugi.mk). The module for exchange of best practices in the energy efficiency domain shall be emphasised, through which the municipalities shall be able to present their realised projects or be introduced to the content related to this area, realised by their peers in other municipalities.

A very important idea, which ZELS would like to realise with this Project, is the creation of conditions for existence of ESCO companies at the country's market and their inclusion at local level. ZELS, encouraged by the fact that the municipalities are increasingly facing the lack of funds intended for heating the facilities/schools, kindergartens, cultural facilities, sport halls, municipal buildings, etc., whereas the price of the existing energy sources is continuously increasing, would like to support its members; therefore, it foresees the establishment of an Energy Efficiency Unit (EEU). This Unit shall be involved in the analysis, support and implementation of the study on creation of possibilities for ESCO companies' presence at the energy market in Macedonia, to be prepared by foreign experts. The study shall have to cover, process and determine all segments relating to the opening of the Macedonian market for the ESCO companies, as well as to foresee the activities to be realised.

ОПШТИНИТЕ АКТИВНО СЕ ВКЛУЧИЈА И ВО ДЕСЕТАТА ЈУБИЛЕЈНА АКЦИЈА „ДЕН НА ДРВОТО – ЗАСАДИ ЈА СВОЈАТА ИДНИНА!“

На 21 ноември, 2012 година, се одржа десеттата јубилејна акција „Ден на дрвото – засади ја својата иднина!“ во која учество зедоа сите локални власти во земјава. Претставници од општинската администрација, градоначалници, советници, ученици, наставници, граѓани, вработените во подружниците на шумското претпријатие „Македонски шуми“ и други, засадуваа млади садници на најразновидни локации во централните градски

MUNICIPALITIES WERE ACTIVELY INVOLVED IN THE TENTH JUBILEE ACTION “TREE DAY - PLANT YOUR FUTURE!”

On 21 November, 2012, the tenth jubilee action “Tree Day - Plant Your Future!” was held - in which all local authorities in the country participated. Representatives of the municipal administration, mayors, counselors, students, teachers, citizens, employees of the subsidiaries of the forest enterprise “Makedonski Shumi” and others, were planting young seedlings at various locations in the central city areas, schools, parks and in the surrounding mountain areas. With the af-

подрачја, училиштата, парковите и во околните планински подрачја. При пошумувањето особено се водеше грижа да бидат пошумени површините кои во текот на летото биле опфатени од пожари, како и ерозивните подрачја. На претходно подготвените терени, во оваа ноемвриска акција, најмногу се засадуваа автохтоните сорти на дрвца: кипарис, црн и бел бор.

Ноемвриската акција „Ден на дрвото - засади ја својата иднина!“ се реализираше под мотото „Спортски е да се сади“. Промоцијата беше во основното училиште „Коле Неделковски“, кога учениците симболично засадија декоративни зимзелени дрвца во дворот. Беше истакнато дека спортистите кои ја претставуваат Република Македонија, особено на меѓународните натпревари, имаат можност да ги мотивираат граѓаните да се приклучат кон кампањата за пошумување на својата земја, бидејќи со тоа придонесуваат за обезбедување на здрава и чиста околина. На овој настан директорката на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, истакна дека локалните власти традиционално се вклучуваат во реализацијата на оваа акција, при што секоја година го даваат својот максимум за обезбедување на успешност на акцијата.

Во годинашната ноемвриска акција беа обезбедени околу 3.200.000 садници, кои беа засадени на површина од 803,00 хектари. Според показателите од Инспекторатот за шумарство, во 2008 година биле посадени 5.300.000 садници, а успешноста била 57,50 %, во 2009 година засадени биле 7,5 милиони со успешност на насадите од околу 68,84 проценти. Во 2010 - 7.645.000 и успешност од 57,73 %, при што се пошумени и околу два милиони садници покрај автопатите. Минатата година биле засадени 3.400.000 садници и 600.000 покрај патиштата. Вкупно од 2008 до 2011 година биле пошумени 12.200 хектари со 30.400.000 садници. Со цел граѓаните да земат поголемо учество во акцијата, беше организиран бесплатен превоз до терените за пошумување, а 21 ноември, 2012 година, беше прогласен за неработен ден.

forestation particular care was taken that the surfaces on which fires raged in the summer period, as well as the erosion areas, are forested. On previously prepared terrains in this November action, mostly original varieties of trees, such as: cypress, black and white pine, were planted.

The November action “Tree Day - Plant Your Future!” took place under the motto “It is Sportly to Plant.” The promotion was held in the Elementary School “Kole Nedelkovski”, where the students symbolically planted decorative evergreen trees in the yard. It was pointed out, that sportsmen who represent the Republic of Macedonia, especially at international competitions, have the possibility to motivate the citizens to join the campaign for afforestation of their country, because in that manner they contribute to providing a healthy and clean environment. At this event, the Executive Director of ZELS, Ms. Dusica Perisic, stated that local authorities have traditionally participated in the implementation of this action, and every year they give their best to contribute to the successfulness of the action.

In this year's November action, about 3.2 million seedlings were provided, which were planted over an area of 803.00 hectares. According to the indicators of the Forestry Inspectorate in 2008 5.3 million seedlings were planted, and the successfulness was 57.50 %, in 2009 - 7.5 million were planted with successfulness of about 68.84 percent. In 2010 -7,645,000 and successfulness of 57.73%, whereby about two million trees along the highways were also planted. Last year, 3.4 million trees were planted and 600,000 along the roads. In total, from 2008 to 2011, 12,200 hectares were forested with 30.4 million seedlings. In order for the citizens to take a greater part in the action, free transport was organised to the fields for afforestation, and 21 November, 2012, was declared a non-working day.

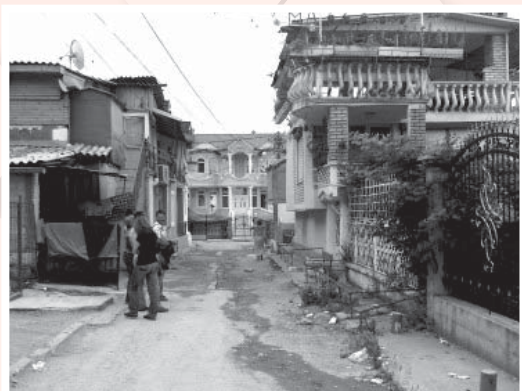
ОПШТИНТЕ АКТИВНО ВКЛУЧЕНИ ВО РЕАЛИЗАЦИЈАТА НА НАЦИОНАЛНИТЕ ПОЛИТИКИ ЗА ИНКЛУЗИЈА НА РОМИТЕ

Локалните власти сè поактивно се вклучуваат во реализацијата на националните политики за инклузија на ромската заедница во нашата земја. Активностите што тие ги преземаат на ова поле се во најразновидни области од локалната надлежност, меѓу кои, решавање на комуналните и инфраструктурните проблеми со кои се соочуваат населените места, каде живеат претежно Роми, укажување на конкретна помош при регулирањето на личната документација, разговори со стопански субјекти да го зголемат бројот на вработувања на лица од ромска националност, како и преземање на разновидни стимулативни мерки за обезбедување на помасовна посета на ромските деца во училишните клупи и во градинките. Активностите што ги преземаат општините, во последниот период се однесуваат на поддршката на Ромите при легализирање на нивните бесправно изградените објекти.

Ова се дел од дискусиите што беа изнесени на 19 ноември, 2012 година, во просториите на Владата на Република Македонија, на третата работна средба за вклучување на Роми и Роми бегалци, што се одржа во организација на Министерството за труд и социјална политика, Секретаријатот за европски прашања, Кабинетот на министерот без ресор и Делегацијата на Европската комисија во Република Македонија. На овој состанок беа презентирани добрите практики од неколку општини: Чаир, Битола, Прилеп и Штип, за поддршка на ромската заедница што живее на нивната територија

Во општина Чаир веќе се легализирани повеќе објекти каде претежно живее ромска популација (Топанско Поле), за што претходно средби со Ромите на кои подетално им била објаснета целокупната постапка за комплетирање на документите за побрза легализација. Во општина Штип, од вкупно 10.467 добиени барања за легализација, 780 барања се доставени од ромски семејства, од кои досега позитивно се решени 75 барања. Присутните учесници беа информирани дека во постапките за легализација на нелегално изградени објекти во општина Прилеп, има значителен број кои им припаѓаат на Ромите, а не е мал и бројот на поднесени барања и на веќе извршена легализација на објекти и во општина Битола, во кои живеат Роми. Беше потенцирано дека ваквиот одзив е резултат на претходно детално информирање на ова население за значењето на овие законски постапки.

На средбата беше потенцирано дека голем број на граѓани, не само од ромска националност, се соочуваат со неможност да ги покријат трошоците за подготвувањето на елаборатот за спроведување на постапката за легализација за бесправно изградени објекти, како и трошоците за вадењето на потребната документација, особено за предметите во кои постојат нерешените имотно - правни односи. Притоа, беше сугерирано да се изнајдат соодветни начини за помош, со цел регулирање на ова особено значаен сегмент од животот на граѓаните и на ромската заедница.

MUNICIPALITIES ACTIVELY INVOLVED IN THE IMPLEMENTATION OF NATIONAL POLICIES FOR ROMA INCLUSION

Local authorities are more actively involved in the implementation of the national policies for the inclusion of the Roma community in our country. The activities they undertake in this domain are in various areas of local competence, including resolving of utility and infrastructure problems, faced by the settlements mostly inhabited by Roma population, providing specific assistance in the regulation of personal documentation, discussions with business entities to increase the employment of Roma people, as well as, undertaking of a variety of incentives for providing more enhanced attendance of Roma children of schools and kindergartens. The activities undertaken by municipalities, in the past period relate to the support of Roma people in legalising their illegally constructed buildings.

These are some of the discussions made on 19 November 2012, in the premises of the Government of the Republic of Macedonia, at the third working meeting for the inclusion of Roma and Roma refugees, which was organised by the Ministry of Labour and Social Affairs, the Secretariat for European Affairs, the Cabinet of the Minister without Portfolio and the Delegation of the European Commission in the Republic of Macedonia. At this meeting the best practices from several municipalities: Cair, Bitola, Prilep and Stip, in support of the Roma community living on their territory, were presented.

The Municipality of Cair already legalised several facilities where the predominant population is Roma (Topansko Pole), which was preceded by meetings with the Roma who were acquainted in more detail with the overall procedure for completing the documents for faster legalisation. In the Municipality of Stip, from a total of 10,467 applications received for legalisation, 780 requests were submitted by Roma families, out of which 75 requests were approved. The participants present were informed that in the procedures for legalisation of illegally constructed buildings in the municipality of Prilep, a significant number of such requests belong to the Roma, and the number of submitted requests and of already approved requests for legalisation of facilities in the Municipality of Bitola in which Roma people live, is also substantial. It was pointed out, that this response is a result of the previous detailed information of this population about the importance of these legal proceedings.

At the meeting, it was stated that a large number of citizens, not only belonging to the Roma population, have been faced with the inability to cover the costs of preparing the study report for the implementation of the procedure for legalisation of illegally constructed buildings, and the costs of obtaining the necessary documentation, especially for cases in which there are unresolved property-legal relations. In addition, it was suggested that appropriate methods of assistance should be found to regulate this particular important segment of life of the citizens and the Roma community.

ЗАСТОЈ ВО КОНТИНУИРАНИОТ НАПРЕДОК НА ФИСКАЛНАТА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА ВО ЗЕМЈИТЕ ОД ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА

SLOWDOWN IN THE CONTINUED PROGRESS OF FISCAL DECENTRALISATION IN SOUTH EAST EUROPE COUNTRIES

„Иднината на фискалната децентрализација во Југоисточна Европа” беше темата на интернационалната конференција, што се одржа на 1 и 2 ноември, 2012 година, во Будва, (Црна Гора) во организација на Мрежата на асоцијации на локалните власти (НАЛАС), во партнерство со Министерството за финансии на

“The Future of Fiscal Decentralisation in South East Europe” was the topic of the international conference, which was held on 1 and 2 November 2012, in Budva (Montenegro), in the organisation of the Network of Associations of Local Authorities (NALAS), in

Црна Гора и Унијата на општини на Црна Гора, на која присуствуваа двајца претставници од ЗЕЛС.

На оваа конференција дискусијата се водеше меѓу претставници од локалните власти од земјите од Југоисточна Европа, од асоцијациите на локалните власти на овие земји, градоначалници, претставници од министерствата за финансии, општински финансиски аналитичари, истражувачи, извршни директори, економисти, финансиски ревизори Темите се однесуваа на фискалната децентрализација, како главна стратегија за земјите од Југоисточна Европа, важноста на фискалната децентрализација, потребата од зајакнување на администрацијата и на финансиските капацитети на локалната власт, потребата од преземање на капитални инвестиции од страна на локалната власт, предизвиците на асоцијациите на локална власт во поддршка на своите членки и како и каде треба да се насочи иднината на фискалната децентрализација. На оваа конференција беше поттикнат дијалог меѓу претставници од локалната и од централната власт, беа претставени искуства на некои земји, беа презентирани финансиски шеми и механизми за зајакнување на процесот на фискална децентрализација во земјите од Југоисточна Европа. Конференцијата беше посветена на обврските преземени од државите од Југоисточна Европа да ги спроведат принципите од Европската повелба за локална самоуправа. Беа изнесени стратегии, како и анализи за предизвиците и можностите со кои се соочува регионот во пронаоѓање на вистинските начини за финансирање на проекти и активности за одржлив локален развој, а беше нагласена и улогата на добивање на кредитен рејтинг на општините во обезбедувањето на поголеми можности за финансирање на капитални инвестиции.

На конференцијата беше изнесено дека не постои континуиран напредок во фискалната децентрализација во целиот регион, во текот на последните 2-3 години, а во некои земји се јавува и тренд на повторно централизирање. Беше истакнато дека не се точни констатации што најчесто ги даваат централните власти од речиси сите земји, дека општините немаат капацитети за спроведување на фискалната децентрализација, бидејќи

partnership with the Ministry of Finance of Montenegro and the Union of Municipalities of Montenegro, which was also attended by two representatives from ZELS.

At this conference, there was a discussion between the representatives of local authorities from the countries of South East Europe, of the associations of local authorities of these countries, mayors, representatives of the Ministries of Finance, municipal financial analysts, researchers, executive directors, economists, financial auditors The topics were related to fiscal decentralisation, as the main strategy for South East Europe countries, the importance of fiscal decentralisation, the need to strengthen the administration and the financial capacities of the local government, the need for undertaking of capital investments by the local government, the challenges of the associations of the local authority in support of its members and how and where to focus the future fiscal decentralisation. At this conference, a dialogue between representatives of local and central government was prompted, the experiences of some countries were presented, financial schemes and mechanisms to strengthen the fiscal decentralisation process in South East Europe countries were presented. The conference was dedicated to the obligations undertaken by the countries of South East Europe to implement the principles of the European Charter of Local Self-Government. Strategies, as well as, analyses on the challenges and opportunities the region has been facing in finding the right methods of funding projects and activities for sustainable local development, were set out, and the role of obtaining credit rating by municipalities in providing more opportunities for financing of capital investments was emphasised.

At the conference it was stated that there is no continuous progress in fiscal decentralisation in the whole region over the past 2-3 years, and in some countries there is a trend of re-centralisation. It was pointed out, that the statements usually provided by central governments of almost all countries, that municipalities

тоа е само параван зад кој се прикрива вистинската потреба од поголема финансиска самостојност на општините. Присутните се согласија дека за вистинска фискалната децентрализација е потребно да се зголеми висината на трансферите кои се префрлаат од централната власт, општините поактивно да работата на зголемување на собирањето на сопствените приходи, како и на изнаоѓање на разновидни можности за отстранување на товарот на задолжување на општините.

Конференцијата заврши со Декларација, во која беа нагласени заедничките напори за:

- Подобрување на резултатите од дијалогот меѓу министерствата за финансии и националните асоцијации;
- Проширување на општинските инвестициски капацитети во насока на надминување на недоволното финансирање на општинската инфраструктура;
- Олеснување на пристапот на локалната самоуправа до пре-пристапните и структурните/земјоделските фондови на ЕУ;
- Олеснување на пристапот до кредитниот пазар.

ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА ФИНАНСИСКАТА НЕЗАВИСНОСТ НА ОПШТИНИТЕ – ВАЖЕН УСЛОВ И ЗА РАЗВИВАЊЕ НА ЛОКАЛНАТА ЕКОНОМИЈА

„ Да се зголеми износот од зафаќањето на ДДВ и на персоналниот данок на доход, во полза на општините, да се олеснат и поедностават условите за задолжување на општините, како можност за стимулирање на локалниот економски развој, да се изврши ревизија и да се адаптираат постојните методологии за блок –дотации, во насока на рамномерно стимулирање на локалниот економски развој, а одлуките за избор на капиталните инвестиции да се носат на локално или регионално ниво, да се формира посебен Фонд за финансирање на подготовката, аплицирањето и имплементацијата на развојните проекти, финансирани од меѓународни финансиски институции, пред сè оние од ЕУ, посебен акцент да се стави на повеќегодишно планирање на капитални инвестиции на локално и на регионално ниво, општините да преземаат активности за изработка на кредитен рејтинг, за вршење на реална проценка на фискалните капацитети, локалните власти да обезбедат соодветна организациска структура (сектор или одделение) која ексклузивно ќе работи на развојните потреби на општината, при вработувањата на државни службеници во ЛЕР, посебен акцент да се стави на професионалните капацитети на кандидатите, да се ревидираат стратегиските планови за ЛЕР, а да се изработуваат и други секторски стратегиски документи (туризам, животна средина, комунални дејности, енергетика, образование, спорт...), да се воспостави хоризонтална и вертикална координација во процесот на планирање и имплементација на

lack the capacity to implement fiscal decentralisation are incorrect, since it is only a panel behind which the real need for greater financial independence of municipalities hides. The attendees agreed that for real fiscal decentralisation, it is necessary to increase the amount of funds transferred by the central government, that municipalities should work more actively to increase the collection of their own revenues and find a variety of opportunities to remove the municipality debt burdens.

The conference ended with a Declaration, which highlighted the joint efforts regarding, as follows:

- Improving the results of the dialogue between the ministries of finance and national associations;
- Expanding municipal investment capacities to overcome the insufficient financing of municipal infrastructure;
- Facilitating of the local government access to pre-accession and structural/ agricultural EU funds;
- Facilitating the access to the loan market.

INCREASING OF THE MUNICIPAL FINANCIAL INDEPENDENCE – AN IMPORTANT CONDITION FOR THE LOCAL ECONOMY DEVELOPMENT

“To increase the VAT part and the personal income tax amount, in favour of the municipalities. To facilitate and simplify the conditions for indebtedness of the municipalities, as a possibility for stimulating the local economical development. To revise and adapt the existing methodologies for block grants in terms of equal stimulation of the local economical development, whereas the decisions related to the selection of capital investments, to be adopted at local or regional level. To establish a special Fund for financing of the preparation, application and implementation of the development projects financed by the international financial institutions, mainly by the EU ones. Special emphasis to be placed on the long-term planning of capital investments at both local and regional level. Municipalities are to undertake activities in terms of preparation of credit rating for the purposes of performing an actual assessment of the fiscal capacities. Local authorities are to provide a suitable organisational structure (sector or department) which shall exclusively work on the development needs of the municipality. During the employment of civil servants in LED (local economy development), special emphasis should be placed on the professional capacities of the candidates. To revise the strategic plans on LED, and to also prepare other sectoral strategic documents (tourism, environment, utilities, energy, education, sport...). To establish a horizontal and vertical coordination in the process of planning and implementation of the projects of regional importance. To introduce a monitoring and evaluation system for assessment

проектите со регионално значење, да се воведат систем на мониторинг и евалуација за оценување на реализацијата на стратегиските документи за ЛЕР на локално и на национално ниво.“ Ова се дел од препораките содржани во Извештајот, Локалниот и регионалниот развој во РМ“, кој е изработен како дел од набљудувањето и мониторингот на децентрализацијата во областа на локалниот економски развој, следен преку постигнувањата на 12 општини (Боговиње, Велес, Гостивар, Илинден, Карпош, Куманово, Неготино, Охрид, Старо Нагоричане, Струмица и Тетово) за периодот 2009 - 2010 година.

Извештајот е изработен од Центарот за развој на локалната демократија (ЦЛРД) и е публикуван од страна на Фондацијата „Отворено општество – Македонија“ (ФООМ), со финансиска поддршка на проект на УСАИД за граѓанско општество. Тој беше појдовна основа за реализација на конференцијата, што се одржа во Скопје, на 20 ноември, 2012 година, на тема „Локалниот и регионалниот развој – потенцијал или параван?!“, организирана од ФООМ и ЦЛРД, на која главен фокус беше напредокот на процесот на децентрализација во Македонија и предизвиците на локалниот и регионалниот развој. На конференцијата присуствуваа двајцата потпретседатели на ЗЕЛС, Зоран Дамјановски, градоначалник на општина Куманово и Изет Меџити, градоначалник на општина Чаир, поголем број на градоначалници, претставници на граѓанскиот сектор и на одредени државни институции.

Потребата од интервенции во Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа ја истакна градоначалникот на Чаир, Изет Меџити, при што истакна дека од особена важност е зголемување на процентот на ДДВ кој ќе им се доделува на општините. Тој посочи и на потребата за скратување на процедурата за создавање јавно-приватно партнерство, што би било важно за стимулирање на економскиот раст во општините. Меџити укажа дека по затворањето на КАРДС програмата, општините речиси немаат пристап до ИПА фондовите за финансирање на одделни проекти. За зголемување на ефикасноста на општините и на нивниот економски развој со препораки и предлози излезе и градоначалникот на Кисела Вода, Марјан Ѓорчев, кој исто така укажа на потребата од итно зголемување на процентот на средства исплатени од ДДВ, и од персоналниот данок , од 3 на 30 проценти, како и воведување на прогресивен данок на имот, како основен изворен приход на општините, предлог со кој се согласи и градоначалникот на општина Боговиње, Хазби Идризи. Според Ѓорчев, и натаму постојат многу сиви зони од каде што можат да се соберат дополнителни финансиски средства во вид на такси и концесии, но и дека треба да се размисли за воведување законска можност локалните власти да формираат свои општински банки, по примерот на многу градови и општини во Европа. Градоначалникот на Струмица, Зоран Заев, потенцира дека секој нов изгласан закон од страна на Собранието на РМ влијае директно врз финансиската состојба на општините, бидејќи за нивно имплементирање општините се соочуваат со непланирани финансиски, административни и кадровски предизвици, односно најчесто секоја префрлена надлежност не е покриена и со соодветен степен на потребни финансиски средства за нејзина реализација. На конференцијата беше изнесено дека во 2008 година средствата издвоени за регионалниот развој наменети за општините изнесувале само 0,05 проценти од БДП, додека во 2012 тие се намалени на 0,015 проценти и беше укажано на непочитување на Законот за рамномерен регионален развој, во кој е утврдено обезбедување на најмалку 1% од бруто -домашниот производ секоја година (околу 60 милиони евра годишно) за поддршка на рамномерниот регионален развој во земјата.

Препораките кои произлегоа од конференцијата, во одреден процент, се поклопуваат со оние во Извештајот, особено во однос на примарната препорака за потреба од промени во Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа, во делот на зголемување на зафаќањето од ДДВ и од персоналниот данок на доход, во полза на локалните власти. Присутните ја потенцираа и потребата од почитување на Законот за рамномерен регионален развој, со цел регионите и општините директно да ги добијат предвидените средства, бидејќи без доволно финансиски средства за локалната самоуправа не евозможен економски раст, ниту на локално, а со тоа ниту на национално ниво.

of the realisation of the LED strategic documents at local and national level.” These are part of the recommendations contained in the Report “Local and Regional Development in the RM” prepared as part of the decentralisation following and monitoring in the local economy development area, monitored through the achievements of 12 municipalities (Bogovinje, Veles, Ilinden, Karposh, Kumanovo, Negotino, Ohrid, Staro Nagorichane, Strumica and Tetovo) for the period 2009-2010.

The Report was prepared by the Centre for Local Democracy Development (CLDD) and published by the Foundation Open Society USAID project. This was the starting point for realisation of the conference held in Skopje on 20th November, 2012, on the subject “Local and Regional Development – Potential or Front?!” organised by FOSM and CLDD; the conference’s main focus was the progress of the decentralisation process in Macedonia and the local and regional development challenges. The conference was attended by two vice-presidents of ZELS, Zoran Damjanovski, mayor of Kumanovo municipality, and Izet Mexhiti, mayor of Chair municipality, a large number of mayors, civil sector representatives and representatives of certain government institutions.

The mayor of Chair municipality, Izet Mexhiti, emphasised the need for interventions in the Law on Financing the Local Self-Government Units, while indicating the importance of increasing the VAT percentage for the municipalities. He also indicated the need for reducing the procedure for creation of public-private partnership, which would be important for the purposes of encouraging the municipal economic growth. Mexhiti stated that the following the closure of the CARDS programme, the municipalities almost have no access to the IPA funds for financing of certain projects. The mayor of Kisela Voda, Marjan Gjorchev, presented recommendations and proposals on increasing the efficiency of the municipalities and their economic growth, and also pointed out to the need of an urgent increase of the VAT percentage, as well as of the personal tax percentage, from 3 to 30 percent, as well as the need to introduce progressive property tax as main source of income for the municipalities; the mayor of Bogovinje municipality, Hazbi Idrizi, seconded that proposal. According to Gjorchev, grey zones still exist, in which additional funds can be collected in the form of taxes and concessions; however, one should consider the introduction of a legal opportunity for the local authorities to establish their own municipal banks, following the example of many cities and municipalities in Europe. The mayor of Strumica, Zoran Zaev, emphasised that each newly-adopted law by the Assembly of RM has a direct impact on the financial situation of the municipalities, since municipalities often face unforeseen financial, administrative and personnel challenges in terms of the law implementation, that is, frequently, each transferred competence is not covered with the necessary funds for their realisation. During the conference, it was also stated that in 2008, the funds allocated for regional development intended for the municipalities amounted only 0.05 percents of the GDP, whilst in 2012, the same were reduced to 0,015 percents, which is also non-compliance with the Law on Equal Regional Development which prescribes the provision of at least 1% of the gross domestic products on an annual basis (about 60 million Euros per year) for support of the equal regional development in the country.

The recommendations deriving from the conference corresponded to a certain extent with those of the Report, especially in terms of the primary recommendation on the need for changes in the Law on Financing the Local Self-Government Units, in the part referring to the VAT and personal income tax percentage increase, in favour of the local authorities. The participants emphasised the need for compliance with the Law on Equal Regional Development so that the regions and the municipalities could directly obtain the foreseen funds because, without having sufficient funds for the local authorities, the economic growth is not possible, neither on local, nor on national level.

ДЕЛЕГАЦИЈА ОД МОЛДАВИЈА СЕ ЗАПОЗНА СО СТРУКТУРАТА НА ЗЕЛС И ПРЕДИЗВИЦИТЕ СО КОИ СЕ СООЧУВААТ ОПШТИНИТЕ ВО ПРОЦЕСОТ НА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА НА ВЛАСТА

MOLDOVA DELEGATION MADE FAMILIAR WITH THE ZELS STRUCTURE AND THE CHALLENGES FACED BY MUNICIPALITIES IN THE PROCESS OF DECENTRALISATION OF COMPETENCES

Во административната зграда на ЗЕЛС, на 1 ноември, 2012 година, Душица Перишиќ - извршен директор на ЗЕЛС, ја прими дванаесетчлената делегација на претставници од Република Молдавија, кои се во петдневна посета на нашата земја. Делегацијата е составена од државниот канцелар на Републиката, заменик државен секретар од кабинетот на Претседателот на Република Молдавија, претседатели на Регионалниот совет на Хинести, Унгени, Сороса, Орфеи, Теленести и Леова, градоначалникот на општина Миндрести, како и претставници од НВО-секторот од оваа земја.

Претставниците на делегацијата изразија желба да се запознаат со структурата на ЗЕЛС, активностите на локалните власти во земјата, но пред сè сакаа да добијат повеќе сознанија за спроведувањето на административно територијалните реформи во земјата и процесот на децентрализација.

Извршниот директор најнапред ѝ посака добредојде на делегацијата во „Куќата на општините“ - административната зграда на ЗЕЛС, по што ги информираше дека ЗЕЛС е национална асоцијација во која членуваат сите 84 општини и Градот Скопје, како посебна единица на локалната власт. Говореше за процесот на донесување на законите, кои претставуваат основа за воведувањето на децентрализација на власта во земјата, чија имплементација започна на 1 јули, 2005 година. Притоа, директорката на ЗЕЛС експлицитно ги објасни фазите на децентрализација на власта во земјата, посочувајќи ги сите предизвици со кои се соочуваат локалните власти на тој пат. Беше истакнато дека децентрализацијата во земјата навистина има интензивен напредок, за што говорат извештаите од Европската комисија за напредокот на нашата земја, но и последниот Извештај и препораките за состојбата на локалната и регионална демократија во Република Македонија, каде експлицитно беше потенцирана улогата на ЗЕЛС, како значајна поддршка на општините за доследно спроведување на децентрализацијата во земјата. Дел од разговорот беше насочен и кон информирање на делегацијата за формирањето на осумте регионални плански региони во земјата со цел обезбедување на рамномерен регионален развој, како и за предизвиците поврзани со исполнувањето на одредени законски обврски од оваа област.

Делегацијата изрази голема благодарност до ЗЕЛС, што им овозможи непосредно да слушнат за конкретните практични искуства со кои се соочувале општините во градењето на децентрализираната власт. Особено беа задоволни од експлицитното образлагање за фазите на целиот процес на децентрализација и процесот на донесување и изменување на законодавството поврзано со неа, а укажаа дека од непроценлива важност им претставуваат и информациите за организираноста на ЗЕЛС на патот на обезбедување на поддршка на општините во целиот тој процес. Тие истакнаа дека овие драгоценни искуства, стекнати за време на студиската посета на Република Македонија, ќе ги применат во дизајнирањето на својот модел на територијална организација и во процесот на спроведување на реформи за децентрализација на власта во Република Молдавија.

За време на посетата, членовите на делегацијата ги посетиле и општините Гостивар, Велес, Аеродром, Град Скопје, Илинден и Ка-

In the administrative building of ZELS, on 1 November 2012, Dusica Perisic Executive Director of ZELS, received the twelve-member delegation of representatives from the Republic of Moldova, paying a five-day visit to our country. The delegation was composed of the State Chancellor of the Republic of Moldova, the State Deputy Secretary of the Cabinet of the President of the Republic of Moldova, the presidents of the Regional Council of Hinesti Ungeni, Sorosa, Orfei, Telenesti and Leova, the Mayor of the Municipality of Mindrest, as well as representatives from the NGO sector of this country.

The representatives of the delegation expressed their desire to become familiar with the structure of ZELS, the activities of local authorities in the country, but primarily wanted to gain more knowledge about the implementation of the administrative territorial reform in the country and the process of decentralisation.

The Executive Director first welcomed the delegation in the “House of the Municipalities” – the administrative building of ZELS, after which she informed them that ZELS is a national association where all 84 municipalities and the City of Skopje, as a separate unit of local self-government, are members. She spoke about the process of adoption of laws, which provided the basis for the introduction of decentralisation in the country, the implementation of which began on 1 July 2005. In addition, the Director of ZELS explicitly explained the phases of the decentralisation of competences in the country, outlining all the challenges faced by local authorities on that way. It was emphasised, that the decentralisation in the country has really shown intense progress, as reflected in the reports of the European Commission on the progress of our country, as well as, the latest report and recommendations on the state of the local and regional democracy in the Republic of Macedonia, where the role of ZELS, as significant support to municipalities for consistent implementation of the decentralisation in the country, was explicitly emphasised. A segment of the discussion was also directed towards informing the delegation on the establishment of the eight regional planning regions in the country in order to ensure balanced regional development, and on the challenges associated with the fulfilment of certain legal obligations in this area.

The delegation expressed enormous gratitude to ZELS, which enabled them to acquire direct information on the specific practical experiences faced by municipalities in building the decentralised government. They were particularly satisfied with the explicit interpretation of the phases of the overall decentralisation process and the process of adoption and amendment of legislation related thereto, and they also stated that the information on the organisation of ZELS on the way of providing support to municipalities in the whole process, was of great significance to them. They emphasised that these valuable experiences, gained during the study visit to the Republic of Macedonia, shall be applied in the design of their model of territorial organisation and in the process of implementing decentralisation reforms in the Republic of Moldova.

During the visit, the delegation members visited the municipalities of Gostivar, Veles, Skopje, Aerodrom, the City of Skopje, Ilinden and Kavadarci, and a round table on the topic “The Territorial Organisation in

вадарци, а беше одржана и тркалезна маса на тема „Територијалната организација во Македонија“ на која реномирани професори, поранешни министри и градоначалници и други експерти ги презентираа состојбите и искуствата од процесот на административната и територијалната организација на Република Македонија.

Macedonia”, at which renowned professors, former ministers and mayors and other experts presented the states and experiences of the process of administrative and territorial organisation of the Republic of Macedonia, was also held.

ПОТРЕБА ОД ПОСТАВУВАЊЕ И ЗГОЛЕМУВАЊЕ НА БРОЈОТ НА ОВЛАСТЕНИ ИНСПЕКТОРИ ЗА ДОМУВАЊЕ

NEED FOR NOMINATION AND INCREASING THE NUMBER OF AUTHORISED HOUSING INSPECTORS

Овластени инспектори за домување и претставници од инспекторатите од повеќе општини во земјава, како и претставници од Министерството за транспорт и врски и од Регулаторната комисија за домување, на 27 ноември, 2012 година, одржаа советување посветено на Законот за домување и предизвиците што се јавуваат при неговата практична примена. Организатор на советувањето беше општина Центар.

На советувањето беше нагласено дека носител на овој Закон е Министерството за транспорт и врски, но негов извршител се инспекциските служби на општините. Претставник од МТВ накратко говореше за важноста од имплементацијата на овој Закон, за обврската на сопствениците при одржувањето на станбените згради, односно заедничките делови од станбените згради, при што беа нагласени и предвидените прекршочни санкции. Притоа, особено беше потенцирана улогата на инспекторатите, како и донесените подзаконски акти по кои се постапува во рамките на локалната власт. Општините во рамките на своите надлежности донесуваат свои програми и динамики по кои ќе го спроведуваат надзорот, како програми за домување. Преовладуваше мислење дека општините немаат или, пак, немаат доволен број на овластени инспектори за домување, што се особено потребни во градските општини, исто така беше нагласена потребата од институционално зајакнување на капацитетите на општините, како и зајакнување на општинските кадри во оваа област.

Присутните беа информирани дека по иницијатива на Регулаторната комисија ќе се вршат измени и дополнувања на Законот за домување а, врз основа на доставените предлози и предлог-решенија од ЗЕЛС. Сите заинтересирани општини, преку ЗЕЛС, треба да достават иницијатива со конкретни измени на Законот за домување, како и предлог-решенија за истите најдоцна до 03.12.2012 година. Притоа, беше предложено да се направи координација и подобра организација помеѓу сите инспектори, да се обезбедат соодветни обуки околу примената на Законот за домување, да се зголеми протокот на информациите од оваа област и да се воспостави размена на добри практики и искуства меѓу инспекторите и меѓу инспекторите и претставниците од Регулаторната комисија и од МТВ, а сето тоа да биде поддржано од ЗЕЛС.

На советувањето претставникот од Регулаторната комисија за домување говореше за улогата на управителот, неговата надлежност, стекнувањето и одземањето на лиценцата, покренувањето на иницијатива за измена и дополнување на Законот за домување и посредувањето при водењето спорови. Беше истакната улогата на инспекторите при вршењето на надзорот и воедно се предложи да се направи база на податоци во соработка со Централен регистар, со кој би се имало увид дали станува збор за претседател на заедница или управител, и кои згради се регистрирани како правни лица. Беше потенцирано дека управителот е правно лице со лиценца со минимум од тројца вработени кој може да отвори свои подружници на цела територија на Република Македонија. Во моментот регистрирани се вкупно 24 управители на територијата на целата држава. Во согласност со пазарната економија, станарите слободно можат да одберат свој управител со кој ќе склучат договор, кој во секој момент може да го раскинат, секако доколку управителот не се придржува на наведеното во договорот и взаемните односи. Беше истакнато дека станарите го прават планот и го планираат резервниот фонд, додека управителот извршува, односно менаџира и ги застапува врз база на реални трошоци проверени од надзорниот одбор, за што дава месечни извештаи. Контролата над работата на управителот е надлежност на општинскиот инспектор кој доколку забележи неправилности во работата на управителот може да поведе прекршочна постапка, во согласност со законските надлежности. Беше истакнато дека финансискиот извештај мора да ги содржи основните елементи како и потпис од управителот, печат и да е заведен во деловодната книга.

The authorised housing inspectors and representatives from the inspectorates of several municipalities in the country, as well as representatives from the Ministry of Transport and Communications and the Housing Regulatory Commission, on 27 November 2012, held a counselling dedicated to the Law on Housing and the challenges that arise from its practical application. This counselling was organised by the Municipality of Centar.

At the counselling, it was mentioned that the holder of this Law is the Ministry of Transport and Communications, but its executor are the inspection services of the municipalities. The representative from the Ministry of Transport and Communications (MTC) briefly talked about the importance of the implementation of this Law, the liability of the owners in the maintenance of buildings, that is, the common parts of the buildings, whereby the anticipated sanctions were noted. Thereby, the role of inspectorates was particularly emphasised, as well as the adopted by-laws implemented by the local government. Municipalities, within their competences, adopt their own programmes and dynamics according where they will conduct their supervision, such as housing programmes. The prevailing opinion was that municipalities do not have or do not have a sufficient number of certified housing inspectors, especially needed in urban municipalities, the need for institutional strengthening of the capacities of municipalities was also emphasised, as well as the strengthening of municipal staff in this area.

The participants were informed that on initiative of the Regulatory Commission amendments to the Law on Housing will be made on the basis of the submitted proposals and draft-solutions by ZELS. All interested municipalities, through ZELS, should submit an initiative with specific amendments to the Law on Housing, as well as draft-solutions relating thereto by 3 December 2012, at the latest. In addition, it was suggested that coordination and better organisation among all inspectors should be established, appropriate training on the application of the Law on Housing should be provided, the flow of information in this area should be increased and exchange of good practices and experiences among the inspectors and between the inspectors and the representatives of the Regulatory Commission and MTC is to be established, which should be generally supported by ZELS.

During the counselling, the representative from the Housing Regulatory Commission spoke of the role of the manager, his/her competence, acquisition and revocation of the license, raising an initiative to amend the Law on Housing and mediation in conducting disputes. The role of the inspectors during the inspection was emphasised and it was also proposed that a database should be created in collaboration with the Central Registry, which would provide insight whether a president of a community of residents or a manager is concerned, and which buildings are registered as legal entities. It was pointed out that the manager is a legal entity holding a licence, with a minimum of three employees who may open their subsidiaries throughout the territory of the Republic of Macedonia. Currently, a total of 24 managers throughout the territory of the whole country, have been registered. In accordance with the market economy, tenants are free to choose their own manager with whom they will sign a contract, which may at any time be terminated, naturally if the manager does not comply with the contract terms and due to the mutual relations. It was pointed out that tenants create the plan and plan the reserve fund, while the manager executes, that is, he/she manages and represents them on the basis of the actual costs reviewed by the supervisory board, and for which he/she provides monthly reports. The control over the work of the manager is the responsibility of the municipal inspector, who if irregularities in the work of the manager are noticed, may initiate misdemeanour procedure, in accordance with the legal competences. It was stated that the financial report must contain the basic elements, as well as the signature of the manager, his/her seal and it must be registered in the registration book.

ZELS - 40 години во служба на општините

**ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА
ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА - ЗЕЛС**

Тел.+389(0)2 30 99 033/ факс.+389(0) 2 30 61 994

Ул. Женевска бб. п. фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија

contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

ZELS – 40 years in service of the municipalities

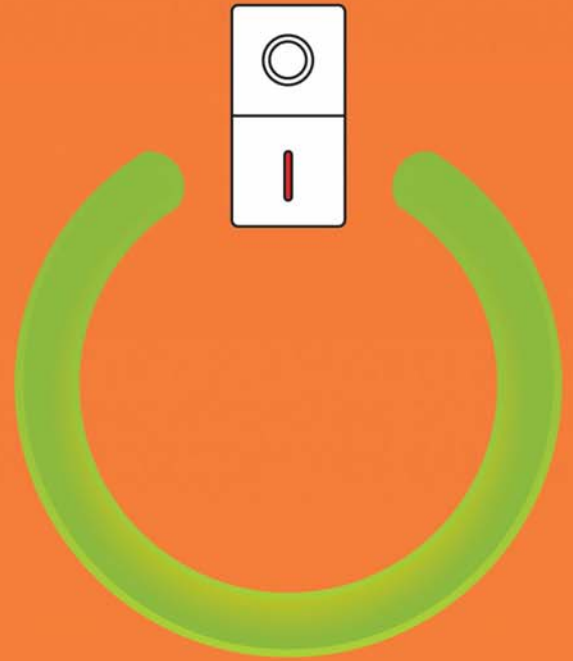
**ASSOCIATION OF THE UNITS OF LOCAL
SELF-GOVERNMENT
OF THE REPUBLIC OF MACEDONIA - ZELS**

Tel. ++389(0)2 30 99 033/ fax. +389(0) 2 30 61 994

St. „Zenevska,, nn, P.B. 32,1000 Skopje, Republic of Macedonia

contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

РАЗМИСЛИ УШТЕ ЕДНАШ...

ИСКЛУЧИ ЈА ГРЕАЛКАТА, КОГА
ПРОЗОРЦИТЕ СЕ ОТВОРЕНИ.

ПЛАТФОРМА ЗА ЕНЕРГЕТСКА ЕФИКАСНОСТ

